

SIEMENS

NORGE

Nr. 1
Mars 1966

Mennesket er det eneste vesen
på jorden som kan smile.
Det er et lys i vårt ansikts vindu
som hjertet bruker til å vise
at det er hjemme.

God påske!

Forsiden:
Spor i vårsneen.

SIEMENS NORGE

Nr. 1 - 18. årgang

Mars 1966

Bedriftsblad for medarbeidere i firmaet og dets datterselskaper.

Utgiver: SIEMENS NORGE A/S.

Rosenkrantzgt. 11, Oslo 1.

Redaktør: Eivind Kolstad.

Medarbeidere i Trondheim og Bergen:
Knut Petersen og Bjarne Lyngvær.

Vi er allerede langt på vei inn i det nye året. Hva som vil skje i tiden som kommer, er det ingen gitt å vite noe om. Det er også kanskje det beste for oss, men uansett hva som hender, så går tiden sin gang. Det er helt sikkert.

Menneskene er vidt forskjellige; men det er noe som vi alle bør ha til felles: At det er veldig hyggelig å få være frisk og å kunne skjøtte sin daglige dont. Og skjøtte den så godt som mulig. Det skaper arbeidsglede.

Men vi mennesker er ofte nokså rare, vi har lett for å se for mørkt på uvesentlige ting. Bli negative. Det er noe vi svært ofte glemmer i hverdagen, og det er *det gode humøret!* Å se folk med sure ansikter er ikke hyggelig. Vi liker alle vennlighet, da går alt så meget lettere; men da må vi også yte noe selv. Det er dessverre mange som ikke klarer det. De unnskylder seg med at det er deres natur å være dypt alvorlige og misfornøyde. Selvsagt har vi alle våre problemer å stri med, men det nytter i hvert fall ikke å være sure og misfornøyde med jobben eller tilværelsen for øvrig. Vanskeligheter er til for å overvinnes og ikke til for å falle hen i dyp fortvilelse og pessimisme.

Midt i hverdagsstrevet er det alltid hyggelig å møte et godt og velmenende smil. Det muntre oss opp. Men hver dag ser man disse alvorsfulle, ja, likefrem sure menneskene, i forretninger og på gater, som stadig er misfornøyde. Vi som har det så godt, burde ha all grunn til å være fornøyde og takknemlige. Bare det å få lov til å være friske og kunne gå ut i dagen. Se på alt det vakre vi er omgitt av. Vi har fritid, vi har biler, ja, hva er det vi snart ikke har? Men ikke desto mindre er det mange som likevel ikke er fornøyde.

La oss være takknemlige for at det er noen som kan smile, kan spre litt munterhet om seg, og kvikke oss opp midt i alt det daglige strevet. Og én ting er i hvert fall sikkert:

Hvis vi ikke hadde noe å streve for, så ville nok den «grå hverdagen», som vi sier, bli enda mer grå!

ek

OSLO

REFERAT

fra Bedriftsutvalgets møte den 9.12.1965

Til stede: T. Selmer, K. Astrup, J. Bottheim, P. Kjølstad, H. Nielsen, A. Boye Evensen, I. D. Bjørntvedt.

Til behandling forelå:

1. *Årsregnskapet — forretningsåret 1964/65.*

Omsetningen i dette forretningsåret ble 166 mill. kr., mot budsjettert 160 mill. kr.

Ordreinngangen var tilfredsstillende og viste en stigning på ca. 15 %.

Omkostningene steg med 11 % i dette forretningsår og utgjorde totalt ca. 26 mill. kr.

Utviklingen bl. a. på elektrovarmesektoren er gunstig og vår markedsandel i Norge viser en stigende tendens.

Siste år ble produksjonen på dette felt fordoblet.

2. a) Fra montørenes side ble spørsmålet om benyttelse av prøverommet i Rosenborggt. tatt opp. I første rekke ville det da bli i opplæringsøyemed for læreguttene.

b) Montørenes representant kom inn på den relativt høye ledig-tid, som montørene har. Mulighetene av å benytte denne ledige tiden til arbeide på lageret e. l. ble diskutert, og ledelsen skulle se nærmere på dette spørsmålet.

Videre ble problemet med hensyn til verktøytapet behandlet. Dette tap kan årlig ofte beløpe seg til ca. kr. 40 000.—. Særlig er vanskelighetene store for montører som er ute på større anlegg.

Møtet begynte kl. 15.15 og ble hevet kl. 16.20.

Bj.

TRONDHEIM

Bedriftsutvalget i Siemens Trondheim ble etablert 14.12.1956. Dvs. 11 år etter at den første overenskomst om produksjonsutvalg ble opprettet mellom LO og NAF. Grunnen til at utvalget ikke var etablert i S/T før denne tid, var at overenskomsten ikke omfattet bygge- og anleggsvirksomhet. Vi sto derfor i en mellomstilling og følgelig fritt når det gjaldt opprettelse av utvalg.

På grunn av at vi ikke var noen utpreget pro-

duksjonsbedrift, fikk utvalget navnet Bedriftsutvalget i stedet for Produksjonsutvalg, som det heter i overenskomsten. Det kan for øvrig nevnes at denne overenskomsten er kommet med i hovedavtalen for 1966, og der heter det Bedriftsutvalg!

For de som ikke er orientert om dets virksomhet, kan nevnes at bedriftsutvalget er et to-sidig informasjonsforum, der bedriftsledelsen orienterer om økonomiske forhold og bedriftens planer og virksomhet blir diskutert. Videre skal driftstekniske spørsmål, vernetiltak, sosiale tiltak og opplærings-spørsmål drøftes. Bedriftsutvalget har ingen avgjørende myndighet, men det har rett og plikt til å uttale seg i alle ovennevnte saker. Lønns- og arbeidstidsspørsmål, ligger utenfor utvalgets arbeidsområde.

Bedriftsutvalget har siden starten bestått av 3 personer fra bedriftsledelsen og 3 fra de ansatte. Møter er blitt avholdt med jevne mellomrom — de senere år én gang pr. måned.

I forbindelse med ønsket om en bedre informasjon for alle ansatte, arrangerte bedriftsutvalget den 3.12.1965 et kontaktmøte for alle de ansatte. Programmet på møtet var:

1. Direktør J. Bottheim — Organisasjonsformen i SIEMENS NORGE A/S.
2. Kontorsjef J. Hellestvik — Året som gikk, året som kommer. Økonomioversikt.
3. Driftsingeniør A. Ræstad — Orientering om sterkstrømsfabrikkens virksomhet.
4. Direktør J. Bottheim — Den nye elektrovarme-fabrikk.
5. Eventuelt.

Det møtte frem vel 100 av firmaets ca. 550 ansatte. Under Eventuelt og i diskusjonen etter hvert foredrag, deltok ved siden av foredragsholderne, også en god del av de fremmøtte i salen, og det store problemkompleks med gjensidig informasjon, ble av alle understreket som meget viktig. I denne forbindelse kom man inn på de nye tiltak, som i den senere tid er gjort for å bedre på denne informasjonen.

Bedriftsutvalget i S/T mener å ha høstet meget gode erfaringer med dette kontaktmøte og tror at det var positivt for alle parter. Det vil derfor bli søkt holdt slike møter minst én gang i året i bedriftsutvalgets regi.

AB

Stoff til neste nummer av avisen
må sendes redaktøren
innen 25. april 1966

Hyggelig hilsen til vår anleggsavdeling

Hans Widmer
dipl. el. Ing. ETH
c/o
SCHWEIZERISCHE ALUMINIUM AG.
Postfach 8034 Z ü r i c h

Zürich, den 22. Dezember 1965

Herrn
Dir. T. Dehli-Jemtland
c/o SIEMENS NORGE A/S
Rosenkrantzgaten 11
O S L O/Norwegen

Sehr geehrter Herr Direktor,

Am 3. November 1965 konnte die Aluminiumhütte Husnes termin-
gemäss den Betrieb aufnehmen.

Ihnen und der SIEMENS NORGE A/S möchte ich meine persönliche
Anerkennung zollen für die in Husnes geleistete Arbeit. Mein
Mitarbeiter, Herr K. Forrer, hat sich stets sehr lobend ge-
äussert über die erfreuliche Zusammenarbeit mit der SIEMENS NORGE.
Ihr Team hat es ausgezeichnet verstanden, den Schwierigkeiten,
die auf einem Bauplatz nun einmal auftreten, zu begegnen und
die Anlage rechtzeitig betriebsbereit zu machen.

Eine so umfangreiche Installation wie Husnes kann nie das Werk
eines einzelnen sein. Wenn ich das sehr erfolgreiche Wirken
Ihres Herrn Ing. Søreide speziell erwähne, so bin ich mir be-
wusst, dass hinter und unter ihm Leute standen, die " am
gleichen Strick " gezogen haben, ansonst der Erfolg ausgeblieben
wäre. SIEMENS NORGE und seine Mitarbeiter dürfen stolz auf ein
gut gelungenes Werk zurückblicken.

Ihnen, sehr geehrter Herr Direktor und Ihren Mitarbeitern,
entbiete ich meine besten Wünsche zu den Festtagen und zum
Neuen Jahr:

Ihr Hans Widmer

KUNNGJØRING

Herr Ernst von Siemens og styret for Siemens & Halske AG samt styret for Siemens-Schuckertwerke AG har foreslått for selskapenes representantskaper en nyorganisasjon av Haus Siemens. Disse forslag ble akseptert av representantskapene på et fellesmøte den 1. februar 1966. Forslagene til beslutningene som er nødvendige i denne forbindelse, vil bli forelagt for generalforsamlingen i Siemens & Halske AG den 15. mars 1966.

Siemens & Halske AG vil fra og med 1. oktober 1966 forandre sitt navn til

SIEMENS AKTIENGESSELLSCHAFT

Fra og med denne dag vil det bare være ett stamhus som fører hele forretningen for Siemens & Halske AG, Siemens-Schuckertwerke AG og også Siemens-Reiniger-Werke AG.

Denne for lengst planlagte sammenlegging av de tradisjonelle arbeidsområder som tilhørte Siemens & Halske AG, Siemens-Schuckertwerke AG og Siemens-Reiniger-Werke AG, til ett selskap under navnet SIEMENS AG tar også hensyn til at svakstrømsteknikk og sterkstrømsteknikk griper inn i hverandre (utfyller hverandre) i stadig sterkere grad.

Alle medarbeidere i Siemens & Halske AG, Siemens-Schuckertwerke AG og Siemens-Reiniger-Werke AG vil fra og med 1. oktober 1966 på samme måte bli bedriftsansatte i Siemens AG.

Siemens AG vil ha 2 store arbeidsområder, nemlig svakstrømsteknikk (Siemens-Halske-Werke) under ledelse av herr Dr. Kerschbaum og sterkstrøms-

teknikk (Siemens-Schuckert-Werke) under ledelse av herr Plettner; elektromedisinen går inn under (tilordnes) svakstrømsområdet. For felles oppgaver dannes et sentralområde under ledelse av herr Dr. Lohse. Styremedlemmene for Siemens & Halske AG og Siemens-Schuckertwerke AG forblir ansvarlig for de samme arbeidsområder som hittil.

Med henblikk på nyorganisasjonen har representantskapet utnevnt styremedlemmene i Siemens-Schuckertwerke AG og et styremedlem i Siemens-Reiniger-Werke AG til styremedlemmer i Siemens & Halske AG — fra og med 1. oktober 1966 SIEMENS AG —.

Representantskapet har fra styrets medlemmer utnevnt et presidium, som består av herrene

Dr. Hans Kerschbaum

Dr. Adolf Lohse og

Bernhard Plettner.

Til hele styrets formann (speaker) har representantskapet utnevnt herr Dr. Lohse.

Stamhusenes representantskapsmedlemmer forblir, i sammensetning som hittil, i sitt embede inn til årsregnskapet for året 1965/66 er ferdigbehandlet i mars 1967. Deretter vil representantskapet for Siemens AG bestå av 21 medlemmer, derav 7 medlemmer som representerer de Siemens ansatte.

Siemens-Electrogeräte AG driver som vårt datterselskap fortsatt forretningen med husholdningsapparater.

Hele bedriftsområdet og næringskomitéene ble underrettet om de planlagte tiltak.

Berlin, München, Erlangen, 2. februar 1966

SIEMENS & HALSKE AG

Kerschbaum

Kley

SIEMENS-SCHUCKERTWERKE AG

Plettner

Kley

Automatica 65

Den hittil største utstilling for måle- og regulerings-teknikk her til lands fant sted i Messehallen på Sjølyst i tiden 3. til 10. november. Utstillingsområdet dekket fem tusen kvm og her var nesten 100 firmaer representert innen fagområdet instrumentering, automatisering og prosesskontroll.

En så spesiell utstilling som Automatica 65 tar i første rekke sikte på å knytte kontakt mellom leverandørfirmaene og kundene. Det er et stort behov for informasjon og orientering innen sektoren automatisering, og en utstilling kan gi en god oversikt over nyhetene som er i anmarsj. En kan si at instrumentering og automatisering er et meget spesielt tema, og det var derfor gledelig at hele 18 000 besøkende fant veien ut til Messehallen i den uken Automatica 65 varte. Det er tydelig at moderne teknikk finner stor interesse blant det brede publikum.

De fleste besøkende satt sikkert igjen med et temmelig fornumlet inntrykk etter et par timers rundgang i de store utstillingshallene. Dette mylder av moderne teknikk med måleinstrumenter i alle størrelser, lysende tall, summingen fra datamaskinene og pesende trykkluftstyringer måtte gjøre inntrykk selv på den mest blaserte. Her var omtrent alle de store verdensnavn på automatiseringens område representert. Dette gir seg utslag i et hardt konkurranseklima som kommer norsk industri til gode.

De fleste utstillerne hadde valgt å stille ut de konvensjonelle måleinstrumentene for temperatur, trykk og elektriske størrelser. Riktignok hadde instrumentene fått et moderne strømlinjeformet ytre, men måleprinsippene var velkjente. Vanlig måleteknikk vil det også i fremtiden være behov for, fordi den danner grunnlaget for automatiseringen.

Av nyheter som spesielt ble lagt merke til, var de digitale måleinstrumentene med lysende sifre istedenfor visere. Disse instrumentene vinner over alt innpass der hvor måleverdiene skal bearbejdes vi-

dere, for eksempel kontrolleres, protokollføres eller tilføres et elektronisk datasystem.

Elektroniske dataanlegg vil også her i landet bli stadig mer benyttet for styring og kontroll av industriprosesser. Vi er i dag vitne til en sped begynnelse på dette feltet, og dette var markert av noen firmaer som stilte ut elektroniske prosessregnerne. Med den tiltagende konkurranse for de fleste industriprodukter ser bedrifter en mulighet for øket utbytte ved rasjonalisering. Dette kan skje ved at et elektronisk databehandlingsanlegg kontrollerer og styrer prosessforløpet for dermed å oppnå en bedre utnyttelse av råstoff og anlegg.

Vårt eget firma som var representert med en stand på 160 kvm gulvflate, var utstillingens største og kanskje stiligste. Siemens har en lang tradisjon å forsvare når det gjelder måle- og regulerings-teknikk, og på utstillingen var det lagt vekt på å vise produkter som er internasjonalt anerkjent. Her kan nevnes de kombinerte styre- og regulerings-systemene SIMATIC, TELEPERM og TRANSY-DYN, som la beslag på den store fondveggen. Produktograf-anlegget, som blir benyttet i moderne fabrikkdrift for riktig disponering av maskiner og personell, var meget sterkt besøkt av publikum. Spesielle instrumenter som Prosess-gasskromatografen for analyse av væsker og gasser og det nye sekvens-røntgen-spektrometeret for analyse av kjemiske forbindelser fanget mest interesse hos kjemikerne med spesielle analyseproblemer.

Tekniske utstillinger er en moderne og effektiv form for kundeinformasjon som det sikkert vil bli lagt større vekt på i fremtiden. Avviklingen av utstillingen gikk greitt, og de fleste deltagende firmaer var tilfreds med resultatet. De som fra vårt firma utførte standtjenesten, og som sto bak arrangementet, gjorde en god jobb, og erfaringene fra Automatica 65 vil nok komme vel til nytte ved senere utstillinger.

T. Høe

Sigismund v. Radecki:

Det første telegram

Plutselig er jeg kommet i besiddelse av verdifull historisk informasjon. Og den stammer fra et gammelt grått hjørnehus i Göttingen, hvor det er godt å leve: I dette huset er det mottatt det første telegram!

Jeg mener her det første riktige tråd-telegram; riktignok har man «telegrafert» i uminnelige tider, pr. ildsignaler eller tromme eller semafor. Men her arbeidet de to professorer Gauss og Weber, idet det jo hører 2 personer til telegrafering. Og den dag i dag kan man se de to herrer støpt i bronse i byens parkanlegg — den ene sitter i bronse-slåbrok med en elektromagnetisk spole i hånden, den andre står ved siden av ham i en folderik bronsefrakk, peker med fingrene på spolen og synes å si: «Professor Weber — denne spole er den største dag i mitt liv!»

Men som så ofte ved historiske hendelser spilles en hovedrolle av en person som hverken har fått et minnesmerke eller blir nevnt i annalene: nemlig Mikkeldmann. Som den lokale legende forteller, var Mikkeldmann de to lærdes faktotum og en av de originaler som snart etter ynglingsalderen kalles «den gamle» — den gamle Mikkeldmann; han pustet kan man vel si, gjennom en tobakkspipe, hadde den stoiske ro av en ekte Göttinger og visste alt. Særlig i den opphissende tid, da oppfinnelsen etter den første spede begynnelse gikk over i et mer konkret stadium, var Mikkeldmann rett og slett uerstattelig; han visste alltid hvor skrutrekkeren lå, slik at det kan fastslås med temmelig sikkerhet: uten Mikkeldmann ingen telegraf!

Da en av professorene var flyttet til observatoriet utenfor Göttingen, for å telegrafere derfra til det gamle grå hus, oppsto en kjedelig mellomtid, hvor man ennå ikke hadde forbindelse, men måtte stå i stadig kontakt p.g.a. de fremskridende forarbeider. Denne forbindelsen, så å si den siste post før tråden, var Mikkeldmann — trofast vandret han fra observatoriet til det grå hus og tilbake, mange mange ganger om dagen.

Endelig var alt forberedt. Ved trådens ene ende satt Gauss, ved den andre Weber; og nå skulle det første telegram sendes. Samtidig med telegrammet ble også gamle Mikkeldmann sendt fra observatoriet til byen; med budveske og pipe ilte han hurtig avsted.

Og nå, dirrende av opphisselse, er jeg i stand til å meddele innholdet av verdenshistoriens første telegram til en forbauset etterverden. Man må forestille seg hva dette betyr — hvilke store historiske ord siden da er blitt telegrafert, og hvordan det normale menneske ennå i dag kan bli opphisset når et telegram innløper, og tenker på alt mulig rart...

Det første telegram, her har vi det. Det lyder: «Mikkeldmann kommer».

Ikke mer og ikke mindre. Kanskje det eneste verdige motstykke til «Sannheten er underveis»: Mikkeldmann kommer! Og så fabelaktig som den kommende telegramstil her allerede er preget i sin innholdsrike knapphet: Mikkeldmann kommer!

Vivat Mikkeldmann! Han ble ikke støpt i bronse, du vil heller ikke finne ham i noe oppslagsverk — men han fikk sitt minnesmerke i saken selv, som han hjalp å fremme: i det første telegram. Og nå er det min plikt å nevne en lokal tradisjon som ennå i dag hviskes gjennom rommene av det gamle grå hus: Den sier at Mikkeldmann ankom tidligere enn telegrammet.

«Siemens Mitteilungen»

Det mest håpløse menneske er det som ikke gjør annet enn å håpe.

Den som bruker sin tid dårlig er den første til å klage over at den er knapp.

Interessant nyhet:

Strømforsyning ombord i skip

Såvidt oss bekjent har vi som de første i Norge nå laget et helautomatisk strømforsyningsanlegg for skip, basert på elektronisk styring.

Vi er kjent med at Siemens Tyskland for ca. 2 år siden laget et liknende anlegg for M/T «St. Nikolai», men styringen av dette var basert på ordinær reléteknikk i stedet for elektroniske komponenter. A/S Autronica, Trondheim, har vært vår underleverandør når det gjelder oppbygning og tilpassing samt levering av disse komponenter.

Elektronisk utstyr vinner i dag større og større innpass over alt i industrien, og med sine kontaktløse «reléer» gir det langt sikrere driftsforhold og etter hvert rimeligere vedlikehold. Videre krever det nye utstyr mindre plass og er lettere i vekt, noe som teller i dagens konkurransebilde.

Målsettingen for vårt prosjekteringsarbeide har vært å oppfylle de krav og ønsker skipsindustriens folk har gitt uttrykk for. Ved å kombinere de muligheter det nye utstyr gir, er vi kommet frem til et resultat som vi tror vil vekke interesse og vinne tilslutning i rederikretser.

Anlegget som vi her har bygget er basert på 2 generatorer (diesellaggregater) og har følgende funksjonsmåter.

Den ene av de to generatorer (prioritering gjøres på forhånd og kan lett endres etter ønske) startes med en trykknapp fra f. eks. broen og kobles automatisk inn på skipets nett i løpet av 5–10 sek. med riktig spenning.

Ved en på forhånd valgt belastningsverdi får generator 2 startimpuls etter et bestemt antall sekunder og kobles automatisk inn og overtar halvparten av generator 1's belastning. Så snart belastningen igjen er under en valgt minimumsgrense, kobles generator 2 med tilhørende diesel ut etter en viss tid og står klar for ny start. Skulle en feil oppstå på det aggregat som er i drift, vil dette bli varslet i maskinrom og på broen, samtidig som det annet aggregat starter opp, overtar belastningen og stopper aggregatet med feil. De lite populære tilfelle av «Black out» blir derved unngått.

Anlegget kan uten videre utbygges for et vilkårlig antall generatorer.

Vedlikeholdet er forenklet ved en utstrakt anvendelse av innpluggbare komponenter og et effektivt feilvarslingsanlegg.

De to som har vært mest engasjert med forpro-

sjekteringen hos oss er ingeniørene O. Stenberg (til høyre) og O. Fiske, som er avbildet sammen med den aktuelle kontrolltavle.

A. Nordmark

En amerikansk pike som ferierte ved Rivieraen ble en aften på en stille vei overfalt av en ung italiener, som omfavnet henne og kysset henne på det sterkeste, og deretter stakk han av med vesken hennes.

Hun meldte fra til nærmeste politistasjon, og da hun ble spurt om mannens signalement, svarte hun:

— Han var mørk og øynene hans var sorte og bløte som fløyel.

Og så?

— Ja, pene, hvite tenner, hr. kommissær. De må gjøre alt for å få fatt på ham. Det er ikke for vesken og pengenes skyld, men jeg er aldri i mitt liv blitt kysset så herlig...

Hvor mange stikkontakter trenger vi?

Mangelen på stikkontakter er et akutt problem i de fleste hjem, og man kan bli forbauset over at det i «elektrisitetslandet Norge», med mange og strenge bestemmelser for sikkerhet i utførelse og tilknytning, ikke finnes noen offentlige forskrifter for det minimum av antall stikkontakter som bør være til stede.

Den eneste regelen som ser ut til å være et felles krav fra elektrisitetsverkens side er en 15 eller 25 A kontakt i kjøkkenet, avhengig av husholdningens størrelse.

I de fleste bygninger legges ledningene skjult, og dette medfører ikke lite kluss med installasjon av nye kontakter på gamle anlegg.

Ofte må det tas ut nye kurser med synlig ledningsføring. Flere av de moderne husholdningsapparatene er strømkrevende og etter at man vel har planlagt plassen for apparatene må der installeres tilstrekkelig antall kontakter i riktig størrelse, på riktig plass og med riktig tilpasset ledningstversnitt.

Plaseringen viktig

Dette er ikke bare for å spare brukeren for bryderiet med å støpsle inn og ut, men kontaktene har ofte en ubekvem plassering, f. eks. ved fotlisten. Og da flere av apparatene er strømkrevende risikerer man også overbelastning av kursen. Det burde være en selvfølge at de teknisk ansvarlige nå tar dette forhold i betraktning.

I Danmark har «Ministeriet for offentlige arbeider» vedtatt en bestemmelse for nybygg om at det skal installeres et bestemt minimumsantall av stikkontakter avhengig av rommenes størrelse.

Et rom på 14—18 kvm skal ha fire kontakter og et rom på 22—26 kvm skal ha seks kontakter. Dobbelkontakt regnes som en kontakt.

Løse ledninger

Langs gulvet fra en enslig kontakt er ikke bare ubekvemt og stygt, men innebærer faremomenter — ikke bare for barn — men også for voksne. Vi tenker ikke spesielt på at en kan snuble i dem, men den mekaniske påkjenningen kan føre til brudd på forskjellige steder med berøringsfare, overslag med brannfare og kortslutninger.

De mange elektriske apparatene og ikke å forglemme det forskjelligartede lysutstyr som benyttes i rommene, trenger også en bekvem og hensiktsmessig tilknytning. Et skjult anlegg gjør det nødvendig å ta hensyn til dette ved planleggingen. Man kan sikkert være enig i at en ikke kan få for mange kontakter, når man tenker på utvalget av apparater som benyttes i hjemmene. Radio, fjernsyn, båndopptakere, støvsugere, bonemaskiner, symaskiner, barbermaskiner, hårtørre, høyfjellsoler, belysningsapparater, varmeovner og forskjellige apparater for hobbyvirksomhet får alle sin strøm.

Linerler på Svartkulp

På Svartkulp trippet de, fire linerler, nydelige og fine, på de stålgrå store isflakene, og lette forgeses etter insekter. Av og til kom de nær de kjølige, åpne kulpene og flakset forskrekket opp mot de bladløse grenene inne på land. De kvitret så sprødt og frossent, fløy i buegang atter ned på isen og hutret i den kalde norske vårdagen og våknet til liv da solen eksploderte bak en sky og sprang frem i varm velde... Et stykke himmelblått med deilig sol signet vårdagen.

Rart å se dem igjen, disse ørsmå trippende fugler, som hadde fløyet over mange land, fra varm sol og bugnende liv av all slags plantevekster, sust gjennom luften med lengselen i blodet, mot hard nordenvind, fløyet over skumhvitt hav i evig langt mot nordisk vår og blendende sommer.

Linerlene som trippet der ute på isen hadde greid den lange reisen og gjorde våren levende for oss og varmet våre sinn ved sitt blotte nærvær, der vi satt på de brune rabbene og så på dem.

Fire linerler som hutret og frøs i kalde dager og netter, bragte selve sydens hilsen hit... og vi tenkte på solglød og hvite strender og blått hav som suste inn mot svaiende palmer og cypresser.

Så fløy de opp i luften for å lete etter hager hvor jorden ble gravd opp.

ek.

Grønlands torv -

Nordens best belyste parkeringsplass

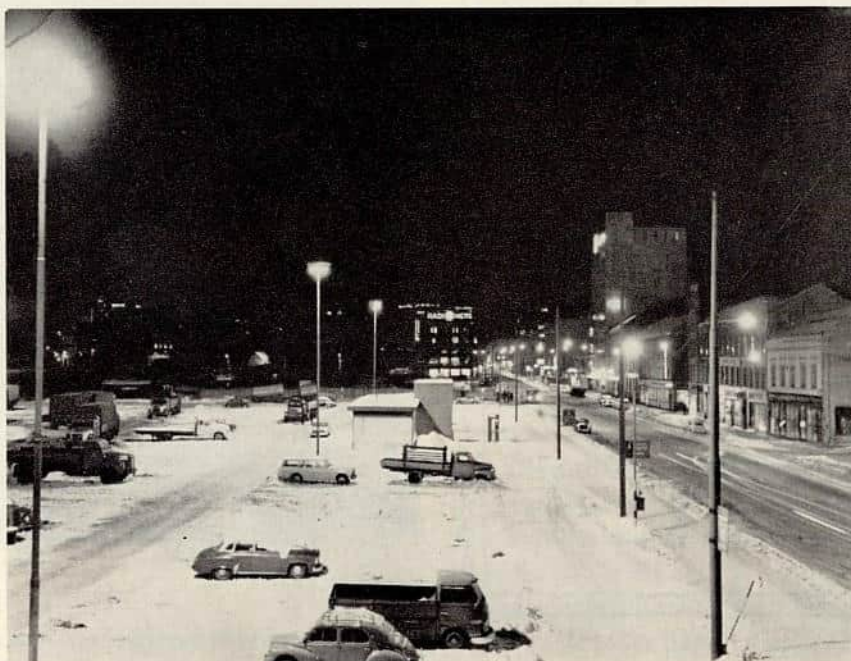

Foto: Henriksen & Steen.

Det er ingen tvil om at blant våre fugler er det trekkfuglene som synger vakrest, men det er da låt i dem som overvintrer også.

Det meldes nemlig fra Grønlands torv at en del av dem som har holdt til der i vinter, har utvidet sendetiden. En tid før jul ble det nye belysningsanlegget på torvet satt i drift, og de stakkars småfuglene ble med ett fratatt muligheten til å skjelve natt fra dag.

Grønlands torv får — som de fleste vil vite — en av den nye tunnelbanens stasjoner, og under torvers «lokk» skjuler det seg to underjordiske etasjer, den øverste med forretninger av alle slag og den underste med tunnelbanens spor og perrongene.

Bruken av selve torvplassen har de bestemmende myndigheter ikke tatt endelig stilling til, men et akutt behov for denne bydel er inntil videre blitt avhjulpet, nemlig bilparkering. Det kan nevnes at flere firmaer i Oslo sentrum før jul slo seg sammen om en såkalt kundebussrute i stadig pendeltrafikk mellom Grønlands torv og sentrum. De julehandelende kunne på denne måte unngå kjøring og kaos

ved å parkere på Grønland og ta bussruten (uten avgift) inn til sentrum.

I prinsippet er belysningen på Grønland løst på samme måte som på Youngstorvet, nemlig med store kandelaberenheter, de såkalte *SIEMENS storspeilarmaturer*, montert på 14 m høye stålørmaster.

Hver armatur på Grønlands torv har imidlertid maksimum bestyrkning 8 x 400 W, og gjennomsnittsbelysningsstyrken er mer enn 30 lux.

Anlegget er prosjektert av oss og montert av Oslo Lysverker. En ekstra vanskelighet som montasjefolkene støtte på var den at tunnelbanens «tak» bare kom ca. 70 cm under ferdig terreng, og kravet til at dekket skulle være fullstendig vanntett gjorde innsetting av bolter umulig. Problemet ble løst på en fortrinlig måte, idet mastene ble sveiset til store åk av jernbjelker som ble lagt oppå taket hvorefter plassen ble kultet og asfaltert.

Vi anbefaler SIEMENS-ansatte og andre interesserte ved neste gangs kveldsbesøk i Oslo sentrum:

Legg veien om Grønlands torv og opplev dagen om natten.

Ri

Norsk
Aktieselskab

Kirkegd. 20
Kristiania.
Telegrams: Siemens-Schuckert.

Siemens-Schuckert

Planlæggelse og Udførelse af
alle Slags

elektriske Anlæg

Veiledning og Raad angaaende Valg af **Pristarif**
for elektriske Husinstallationer

Tantallampen

billigste og holdbareste Sparlampe ☐ Millioner i Brug

For HUSINSTALLATIONER anbefales: — — — — —
 Elektriske Strygejern, billige og letvindte. Alle
 Slags elektriske Koge- og Varmeapparater. Smaa-
 motorer for drift af Symaskiner. Transportable
 og stationære Støvsugere etc. etc. : : : : :
 — — — — — Overslag gratis — — — — —

I et hefte fra 1908 «Elektricitetens praktiske anvendelse» har vi funnet ovenstående annonse fra Siemens. Heftet ble utgitt av Norske Elektricitetsværkers Forening, og som De vil se av annonsen var vi dengang i Kirkegd. 20, Kristiania.

Siemenslaget i Bergen

Siemenslaget avholdt ordinær generalforsamling i «Den gode Hensikt» 19. november 1965. Der var et fantastisk godt fremmøte, ca. 40 stk.

Formann Paulsen ønsket velkommen til et vakert festbord og møtet var straks i full gang.

Årsberetning fra forrige år ble opplest og godkjent. Regnskapet ble også gjennomgått og godkjent.

Styret var ikke på valg, da det styre som ble valgt i fjor, sitter for 2 år.

Gjenvalg for oppmenn:

Bordtennis: Y. Halvorsen.

Sjakk: E. Falch.

Badminton: J. Gismervik.

Lesering: M. Røberg.

Men her ble valgt ny festkomité:

Formann: R. Wolf. — H. Hansen. V. Pedersen.

Tyskkurs:

Her var 22 stk. som var interessert, hvorav 17 i begynnerkurs. Lyngvær har tidligere ledet tysk-kurs og lagt ned meget arbeid, og ble takket for dette.

Leseringen med M. Røberg som oppmann er i full aktivitet, for i leseringen er det bøker for enhver smak.

Ved forrige generalforsamling var spørsmålet oppe om det skulle velges tillitsmann. Etter en lang diskusjon ble her enighet om at det skulle velges tillitsmann.

Tillitsmannens oppgave overfor firmaets disponent skal være å overbringe ønsker eller klager som en eller flere ansatte måtte ha. Hans oppgave gjelder bare saker som ligger *utenfor* den ramme som hører inn under de vanlige organisasjoner.

Som tillitsmann ble valgt: J. Gismervik.

Etter deilige smørbrød og god kaffe koste vi oss med allsang og dans. Ja, det er vel ingen som kan si at ikke stemningen var stadig stigende. Og som vanlig var her musikk av Gismervik og Langhelle.

Forsamlingen løste seg stille opp i ett-tiden, og alle var enige om at dette hadde vært en vellykket aften fra først til sist.

OKH

Dette til trøst

Sovjetiske geofysikere hevder at den «nåværende istid» nærmer seg sin avslutning, og at vi på den nordlige halvkule vil få tilbake de gode gammel-dagse somre med behagelig badetemperatur og fint godt vær. Russerne, deriblant Michael Budzko fra det sovjetiske vitenskapsakademi, regner ifølge Tass med at de veldige ismasser i det nordlige ishav snart vil forsvinne, og dermed skape forutsetninger for atskillig varmere gjennomsnittsklima over store deler av den nordlige halvkule.

Vi nærer personlig store forhåpninger til disse russiske påstander og kan anføre at sovjetiske geofysikere nyter den største anerkjennelse verden over.

Et forelsket par kom inn på en restaurant. De holdt hverandre i hånden og var som sagt meget forelsket.

— Jeg elsker deg, sa den unge mannen.

— Jeg elsker deg, sa den unge damen.

— Jeg kunne gjerne spise deg, fortsatte mannen.

— Jeg kunne gjerne spise deg og, sa damen.

Kelneren som hadde stått og ventet på bestillingen spurte så: — Og hva skal dere drikke til?

Bøy og tøy i Trondheim

Samme dag som stortingsmennene startet den tverrpolitiske mosjonstrening under idrettskonsulent Stein Johnsens ledelse i Stortingets kjeller, nemlig onsdag 2. februar 1966, startet 300 ansatte ved S/T med sin daglige 7 minutters gymnastikk på arbeidsplassen. Presis kl. 13.30 alle fem første dager i uken vil maskinene i fabrikkens stanse, skrujern legges til side, skrivemaskinenes flittige stakkato stilner av, tegneblyantene og regnestavene blir sluppet, — og alle, i overall og i hvit skjorte, samles i kontor-korridorene eller på en åpen flate i verkstedhallen og på oppfordring begynner alle å hoppe og vri, bøye og tøye. Som den første stor-bedrift utenfor Oslo-området har nemlig Siemens i Trondheim satt i gang med såkalt forebyggende gymnastikk i arbeidstiden for å hindre yrkesnevroses, rygglidelser som er en plage både for verkstedarbeidere og funksjonærer og for å løse opp muskler som blir presset og strammet av fastlåste arbeidsstillinger.

Bak tiltaket står Siemenslagets energiske formann, Karl Erik Grønnesby. Det er utdannet 10 instruktører fordelt på de ulike avdelinger. Disse er tatt ut blant de ansatte og er utdannet til denne jobben av bedriftsidrettskretsens helsesportutvalg.

Gymnastikken starter hver dag på slaget kl. 13.30 og varer bare i 7 minutter. Her er det ikke snakk om «body-building» eller atletidrett, men rett og

slett øvelser for å løse muskler, holde kroppen i trim. Derfor er også alle som har sitt virke på Sluppen med, fra direktør til visergutt.

Gjennom lengre tid har det pågått propaganda for gymnastikken og før den startet holdt Grønnesby appeller til alle avdelinger om full oppslutning. I samarbeid med formennene har man funnet frem til kl. 13.30 som det rette tidspunkt.

Men det er klart at uten bedriftsledelsens velsignelse kunne man ikke satt i gang. Dette er ikke noe man har krav på å få gjennomført i en bedrift. Firmaledelsen i Trondheim har stilt seg positiv og den har faktisk gått lengre enn Oslo-bedriftene som alt har innført denne gymnastikken, fordi her går ikke gymnastikken på bekostning av allerede eksisterende pauser, men blir tatt midt i arbeidstiden.

— Å bli med i gymnastikken krever en minimal tiltaksløst. Man bøyer og tøyer på arbeidsplassen og i arbeidstida, stort mer lettvint kan det ikke gjøres. Det som her skjer, er et direkte ledd i vår velstandsøkning. Vi får bil og TV, vi må møte den økte stillsittende tilværelse med visse mottiltak.

Nå er det vårt håp at flere bedrifter i Trondheim og Trøndelag følger etter.

Jeg er helt enig i at man bør spare. Hvem vet om man ikke med tiden kan få noe for pengene.

Hva er et nervøst sammenbrudd?

For et års tid siden flyttet det en ny familie inn i et hus ved den veien vi bor. Det var et sympatisk, ungt ektepar med to små barn og nummer tre i vente. Mannen reiste tidlig om morgenen av gårde til arbeidet sitt inne i byen og kom ikke hjem før utpå kvelden. Mens han var borte, hadde den unge, gravide moren fullt opp å gjøre med å stelle huset sitt, gjøre innkjøp og holde øye med to livlige unger. Etter hvert ble hennes tusener av plikter for meget for henne. Hun ble mer og mer ulikevektig, med brå humørsvingninger fra dyp melankoli til overdreven munterhet og tilbake igjen. Snart satt hun og stirret sløvt ut av vinduet, og snart herjet hun med brette og skurebørste i garasje og kjeller.

Og en morgen da hun gjorde seg klar til å gå til byen, ble hun plutselig grepet av angst for gaten og butikkene med alle menneskene der. Hjertet hennes begynte å hamre. Angsten ble til panikk. På randen av hysteri ringte hun til sin mann og ba ham komme hjem straks. Han fant henne storgråtende bak en låst soveværelsesdør...

For noen måneder siden ble en dyktig, ung reklamemann jeg kjenner forfremmet til underdirektør i firmaet sitt. Hans ærgjerrige kone var henrykt, men selv var han alt annet enn glad. Innerst inne var han redd for det nye ansvaret som var blitt lagt på hans skuldre. Men hvordan skulle han få sagt det? Alle ville synes at han var svak. Han ble deprimeret, følte seg stadig trett. Til slutt lå han søvnløs til langt ut på natten.

Så en vårdag satt han på kontoret sitt og så ut av vinduet. Larmen fra gaten nådde inntil ham som et fjernt brus. Plutselig ble han stiv av redsel. Det var som om den blå luften, det bløte, tomme rommet der ute ropte på ham. Som hypnotisert stirret han ut gjennom det åpne vinduet mens han kjempet med en nesten uimotståelig trang til å hoppe ut — vekk fra det hele. En skingrende telefon reddet ham. Han sprang opp, vaklet ut av kontoret og tok en drosje til sitt hjem utenfor byen. Han ringte til legen og gikk og la seg...

Psykiaterne har vitenskapelige navn på disse to forskjellige sykdommer. Men pasientenes familier og venner snakker i begge tilfelle om et «nervøst» sammenbrudd, og det samme ville vel de fleste andre mennesker si.

Men hva er et nervøst sammenbrudd? Nerver kan ikke gå i stykker eller «bryte sammen», så hva betyr uttrykket egentlig? Ingenting, svarer mange

leger. Det er bare en populær betegnelse for forskjellige sykdommer. Andre leger forsvarer betegnelsen fordi det har vist seg at alle nervøse sammenbrudd har visse fellestrekk.

Kjernen i det nervøse sammenbrudd er angsten, en tilstand av økt indre spenning ledsaget av en overveldende følelse av frykt, som tilsynelatende ikke har noen fornuftig grunn. Vi har alle vært redde, men som regel glemmer vi både angsten og årsaken til den. Men skjer det så noe som på en eller annen måte minner om den situasjon som en gang skremte oss, bryter de glemte og nå navnløse redsler frem fra underbevissthetens dyp og fyller oss med en voldsom og uforståelig angst. Jeg kjente en gang en journalist som fikk et nervøst sammenbrudd da hans mor døde. Under den psykiatriske behandling fant legene ut at journalisten som barn hadde vært helt ute av seg av redsel når hans foreldre lot ham være alene hjemme. Og da hans mor døde og «lot ham være alene» igjen, veltet den gamle angsten inn over ham og holdt på å drive ham fra sans og samling.

De nervøse sammenbrudd har et annet felles trekk, nemlig at pasientens psykologiske forsvarsmekanismer svikter. De fleste av oss lærer tidlig å forsvare oss mot situasjoner som gjør oss engstelige. Bortforklaring er et av de alminneligste forsvarsmidler. En mann som har lett for å ta seg et glass for meget, innbiller for eksempel seg selv at han bare gjør det for selskaps skyld. Et annet middel er at man lar sin uvilje mot en person man er redd for gå ut over en annen. Et velkjent eksempel er funksjonæren som må bite i seg sitt sinne mot sjefen og i stedet skjeller han ut konen sin. Andre tar på seg skylapper og later som om de vanskelige problemene overhodet ikke eksisterer eller fortrenger ubevisst, men beslutsomt, alle ubehagelige tanker.

Hos noen mennesker kan beskyttelsesmekanismene funksjonere mer eller mindre effektivt hele livet igjennom. Men for mange hender det at de ytre konflikter og de indre spenninger hopper seg opp til demningen brister og angsten bryter igjen. Så er det oppstått et nervøst sammenbrudd. Og i vårt moderne, oppjagede samfunn hender disse psykiske katastrofer uhyggelig ofte.

Resultatet er alltid det samme: pasienten kan ikke lenger passe arbeidet sitt. Men et nervesammenbrudd oppstår sjelden så plutselig og dramatisk som det ser ut til. «Det typiske nervesammenbrudd»,

sier en lege, «er resultatet av en gradvis nedbrytning av pasientens motstandskraft gjennom uker, ja, undertiden måneder. *Pasienten tappes i stadig stigende grad for evnen til å holde angsten i sjakk.* Og faresignalene — de advarende symptomer — er hele tiden meget iøynefallende».

Alle nervøse sammenbrudd skyldes overbelastning — ofte av psykisk art, men iblant også av rent fysisk. Det er en grense for hva et menneske kan tåle, og vi kan alle komme til bristepunktet. En mindre fysisk belastning (et par søvnløse netter for eksempel) kan hos et menneske med en svær nevrose føre til et sammenbrudd; omvendt kan en ubetydelig indre spenning få et menneske som er legemlig utkjørt eller i konflikt med sine omgivelser (familiestridigheter), til å bryte sammen. Men *hvordan* sykdommen arter seg i det tilfelle avhenger av pasientens sjelelige struktur.

Men *hvordan* kan man vite om man er på vei mot en katastrofe av dette slag? Det første tegnet er som regel at pasienten i lengre tid har følt seg uopplagt — «ute av form». Dertil kommer iblant mer håndgripelige klager: Han er anspent, urolig, alltid trett, plaget av søvnløshet. Etter hvert kan symptomene bli alvorligere: kraftig hodepine, hjertebank, svimmelhet, fordøyelsesvanskeligheter, muskelsmerter. Disse symptomer tjener en hensikt, sier psykiaterne. De gir pasienten en unnskyldning for å unngå noe psykisk press: et støyende selskap, en vanskelig konferanse, et møte med en person han ikke kan fordra, men er nødt til å være høflig mot.

Et faresignal som andre lettere legger merke til enn pasienten selv er en sterk forandring av personligheten — ett karaktertrekk forsterkes, et helt motsatt dukker opp. Et sjenert menneske lukker seg nå totalt inn i seg selv, en utadvendt person blir sprudlende og snakker i ett sett om sine fantastiske planer. Omvendt kan man se at ordensmenn blir slurvete og forsømmelige. Det avgjørende er at det overhodet skjer en forandring. Hvis den sjelelige forstyrrelse får lov til å utvikle seg uforstyrret, blir neste fase totalt sammenbrudd.

Hvordan avverger man så et truende sammenbrudd? Det er lett nok, sier psykiaterne, især hvis den indre konflikt blir erkjent og løst på et tidlig stadium. «I de fleste tilfelle», forklarer en fremtredende nervelege, «begynner man å oppføre seg annerledes enn før allerede på sykdommens første stadier, og det vil som regel bli lagt merke til på arbeidsplassen. Har pasienten en formann eller sjef som sender ham til lege, kan hans problemer ofte løses uten at han behøver å forsømme arbeidet gjennom lengre tid.»

Men er sammenbruddet først et faktum, avhenger

helbredelsen av hvor komplisert konflikten er, hvor dypt den stikker i pasientens sinn, av hans egen vilje til å bli frisk og av legens erfaring. I tilfelle med den unge reklamemannen som ble utnevnt til underdirektør var et par dagers hvile og selvransakelse og en lang samtale med legen nok til at han forsto at han måtte be om å få sin gamle stilling igjen — og han ble frisk. Og en rekke samtaler med nervelege i forbindelse med større forståelse og hjelp fra ektemannens side satte den unge husmoren i stand til å klare sine problemer bedre.

Selv om et nervesammenbrudd som regel kan «helbredes», er det likevel lettere å forebygge det. Så hvis et menneske hos seg selv merker symptomer som gjør ham selv — eller andre — ulykkelige, bør han straks søke hjelp. Mange kan få råd hos familiens lege. På et tidlig stadium kan en åpenhjertig samtale med et forståelsesfullt menneske være nok til å unngå et sammenbrudd.

Vi kan alle prøve å lære å ruste oss bedre til å møte de krav livet stiller. Hver gang vi ser et ubehagelig problem i øynene og løser det med fornuft, øker vi vår indre styrke. Og hver gang vi lærer noe av et feilgrep, høster vi en erfaring som gjør det lettere for oss å møte nye vanskeligheter.

Viktig er det også ikke å lage større deig enn man kan bake. Hvis man skal begynne i en ny krevende stilling, bør man ikke samtidig prøve å holde opp å røyke. Og holder man på å kjøre seg fast i et problem, kan man ikke gjøre noe klokere enn å ta seg et frikvarter — gå en tur, se en film, reise vekk et par dager — og så vende tilbake til problemet med friske krefter.

I arbeid og lek bør vi kjenne vår begrensning. En forfatter sa engang til meg: «Den mest betydningsfulle dag i mitt liv var den dagen jeg ga opp å reformere verden og akseptere meg selv — det gode med det dårlige, de sterke som de svake punkter. Jeg har vært et lykkeligere menneske og en mer forståelsesfull far siden.»

Det låter ikke så svært imponerende, og er det heller ikke. Men likevel kan det hjelpe oss til å tro på en sannhet vi kanskje hadde vanskelig for å oppfatte som barn — at der egentlig ikke er noe å være redd for. Og lærer vi det, vokser vår tillit og styrke, og — hva som er enda viktigere — vokser vår evne til å forstå og holde av andre.

Elektrovarmefabrikken

En ny fabrikk for elektrovarmeprodukter er nå under oppførelse på Sluppen i Trondheim.

Fabrikken vil bli på ca. 2800 m² og føres opp i én etasje med kjeller under en del av bygget. Fabrikken blir knyttet til de øvrige bygninger med kullvert, som også skal kunne trafikeres med gaffeltruck. Utgravningen av kjelleren var ferdig ved månedskiftet januar/februar og byggearbeidet skal være kommet godt i gang når dette leses.

Eksteriøret vil bli preget av det røde Robertson-panel som vi har på de øvrige bygninger på Sluppen. Arkitekt og konsulenter er de samme som ved første byggetrinn. Det samme er tilfelle med de fleste entreprenører og underleverandører.

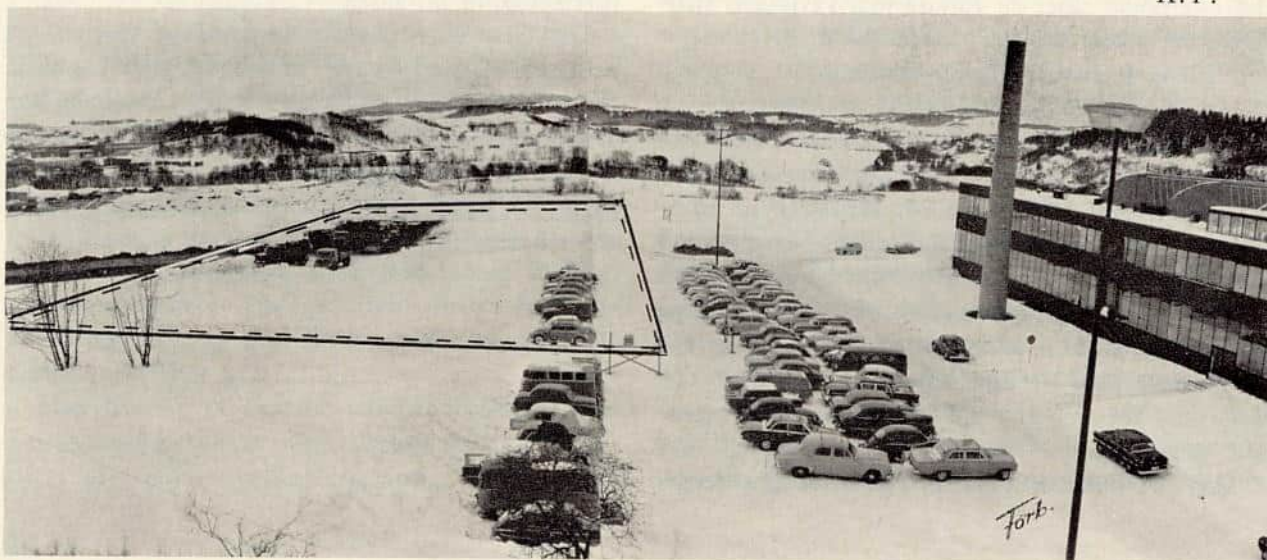
Ved fabrikken vil det bli ca. 100 arbeidsplasser. En del av disse vil bli for kvinnelig arbeidskraft. I dag foregår den vesentligste del av produksjonen

av elektrovarmeprodukter på Tomter, mens alle panelovner produseres i Trondheim. Når fabrikken står ferdig i løpet av året, vil all vår produksjon av elektrovarmeprodukter bli samlet i Trondheim.

Fabrikkens behov for kontorer vil bli dekket ved at de to øverste etasjer i det 7 etasjer høye administrasjonsbygg blir innredet. Nødvendig lagerkapasitet regner vi med å ha i kjelleren i den «gamle» fabrikkbygning. Oppvarmingskapasiteten må økes, men til det har vi plass i det eksisterende fyringsrom.

Bygget vil under oppførelsen bli «angrepet» fra sydøst (omkjøringsveien), hvilket betyr at byggevirkksomheten vil gripe minimalt inn i den daglige virksomhet ved anlegget for øvrig. Det vil imidlertid bli behov for ny parkeringsplass, og denne blir opparbeidet nord for lagerbygget, senere også vest for lagerbygget og verkstedbygget mot riksvei E 6.

K. P.

Fotos: Forbregd

Atter en hyggelig julefest

**H. M. Kongens fortjenstmedalje i sølv tildelt
sterkstrømsmontør Bjarne Andersen og avd.sjef
Birger Olsen**

Bjarne Andersen

Birger Olsen

Vår tradisjonelle julefest foregikk også denne gangen i Handelstandens festlokaler, den 10.12.65, og var som vanlig meget vellykket. Festkomitéen, som besto av overing. R. Eger, Fanny Steen og Kaare Grefstad, har all ære av det utmerkede arrangement.

For første gang holdt vår nye adm. direktør Thv. Selmer hovedtalen. På en hyggelig og saklig måte fortalte han om «rikets» tilstand, og han drysset også om seg med humørfylte bemerkninger og morsomme anekdoter som tilhørerne satte stor pris på.

Stor applaus var det da direktør Selmer overrakte sterkstrømsmontør Bjarne Andersen og avd.-sjef Birger Olsen, H. M. Kongens fortjenstmedalje i sølv. Begge disse to har vært i firmaet i over 50 år, og det var en fin honnør for deres innsats hos oss i så mange år.

Det var hyggelig at også direktør Jemtland holdt en tale. Greit og liketil snakket han til oss, slik som vi alle kjenner ham fra så mangen en gang før. Noe vi alle satte stor pris på.

Deltagerne hygget seg helt til de små timer, og da en god ting ikke kan sies for ofte, var også denne førjuls-sammenkomsten en av de festene, som vi vil minnes med glede!

Hyttesangen

Siemenshytta i Sørkedalen har vært ivrig diskutert den siste tiden og dette inspirerte vår husdikter Johs. Iversen til en sang som ble sunget på julesammenkomsten. Rolf Hermansen laget en god tegning av hytta som ble benyttet som omslagsbilde til sangheftet.

Mel.: Tulipaner fra Amsterdam

1.

Ovenfor Bogstad der oppe
ligger et vidunderland,
la oss et øyeblikk hoppe
inn mellom furu og gran.
Der er en lysning i skogen,
stedet vi kjenner så godt,
så ligger den der i farverikt skjær
vår hytte, et eventyrløst.

Refr.:

Opp mot hytta vandret man på ski
så lysten en vinterdag,
der var langrenn om den beste ti'
på dame- og herrelag.
Og der vanket lapskaus efter dyst,
man festet med liv og lyst.
Tro mot vaner, mannfolk glaner
efter røde tulipaner
Mange hjerter kom i brann,
og de ble ett med hun og han.

2.

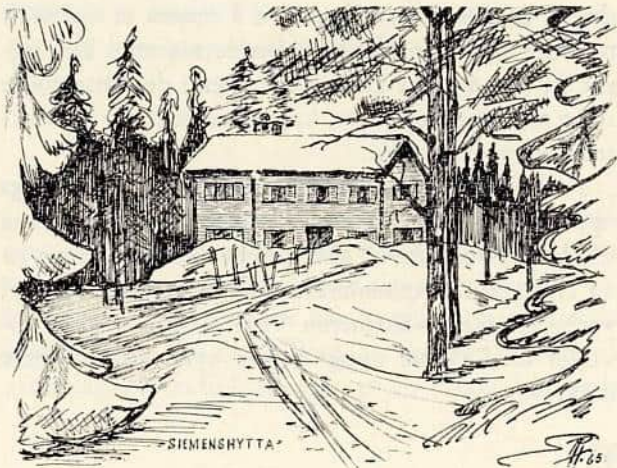
Trollske mellom snekleddede graner
månen er ute på kikk,
og den vet mer enn du aner
om lengsler og søt romantikk.
Inne i hytta går lystig
dansen til langt ut på natt,
man tar seg en skvett og danser litt lett,
og stemningen gjør en betatt.

Refr.: Opp mot hytta, osv.

3.

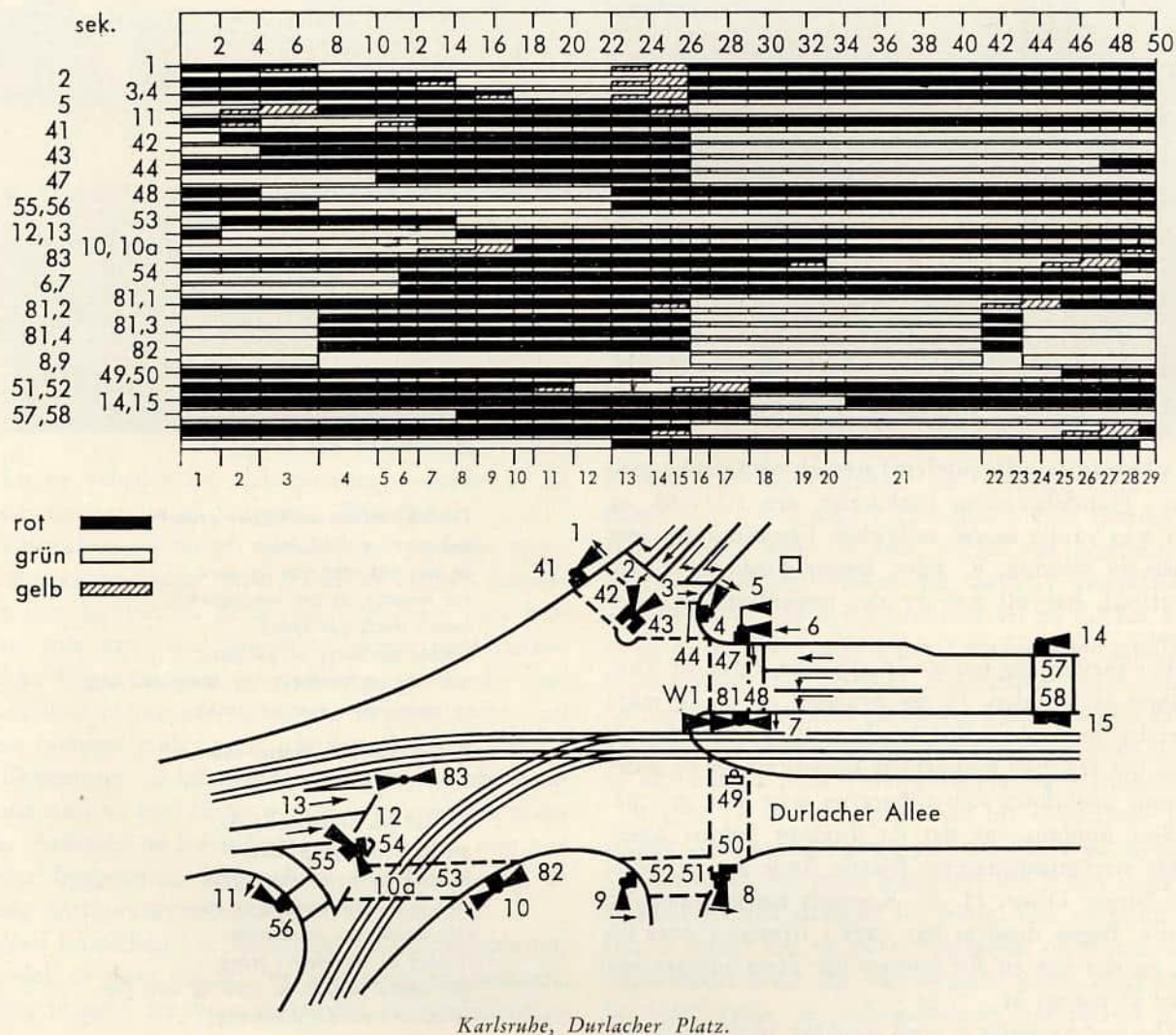
Skal vi fra hytta nu flytte,
mange er lysten på det.
Kanskje vi hytta skal bytte
mot sted ved den evige sne.
Der diskuteres av mange
forslag de kommer i fleng.
Blir hytta forlatt, så sand'lig min hatt
vi minnes vil dette refreng:

Refr.: Opp mot hytta, osv.

Siemens elektroniske regnemaskiner for trafikksignalstyring

Deres struktur og virkemåte

Karlsruhe, Durlacher Platz.

Ved regulering og styring av en bys gatetrafikk dreier det seg i prinsippet om å oppnå et optimalt resultat av en forhåndenværende materie. Det ligger da nær å tenke at man her, som i de fleste andre store tekniske oppgaver, kan gjøre bruk av en elektronisk regnemaskin.

Først skal et moderne trafikkreguleringsanleggs oppbygning og virkemåte berøres, og i tilknytning til dette hvorledes et slik anlegg ved innsetting av en elektronisk regnemaskin kan bringes til optimal ytelse. Siemens «Regneren VSR 16000» som er utviklet med denne oppgave for øye, skal nærmere beskrives.

Innledning

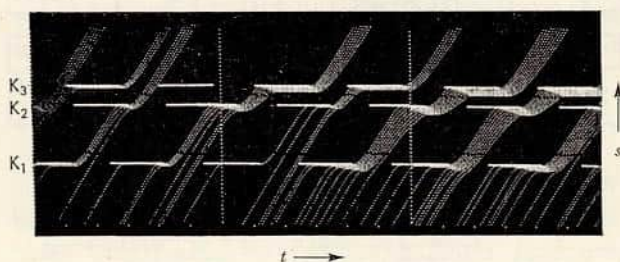
Trafikken har i vest-europeiske byer øket så enormt i de siste 10 år at det for nær sagt alle større byer er blitt et brennende problem for trafikkmyndighetene. Hvis man i dag skulle foreta slike bygnings- og anleggstekniske forandringer i en by at trafikken kunne gå noenlunde flytende, ville det koste så enorme summer og for øvrig være så inngripende i bybildet, at det simpelthen ikke kan tenkes gjennomført. Det vil alltid bli punkter hvor trafikken krysser og hvor denne må reguleres etter sin egen tyngde, slik at raskeste avvikling kan oppnås. Etter inngående forskning og beregninger kan

slike «flaskehalser» bygnings- eller anleggsteknisk gjøres så fullkomne som mulig, og så må de tilstøtende gater utnyttes best mulig. Som det første trinn i trafikkreguleringen fikk vi allerede i 1924 trafikk-signaler i de sterkest trafikerte kryss. Senere, som annet trinn, er det blitt nødvendig med sentral styring av flere kryss som trafikkmessig henger sammen slik at disse samkjøres regulært til såkalt «grønn bølge». Utarbeidelsen av faseplanene for denne regulering er basert på statistiske tellinger fra de tilstøtende gaters trafikkflyt. En optimal utnyttelse er imidlertid først mulig når trafikkstrømmen i de tilstøtende gater selv er medvirkende på signalfasenes reguleringstider. Med andre ord: trafikken skal være selvregulerende i størst mulig grad. Dette tredje trinn i utviklingen er bare mulig ved innsats av en elektronisk regner, og vi skal se nærmere på hvorledes dette kan skje. Det vil imidlertid være naturlig at vi tar for oss trafikksignalteknikk som begrep først, og går litt nærmere inn på dette.

Trafikksignalteknikk i dag

Trafikksignalanleggets primære oppgave er å tilveiebringe høyeste grad av sikkerhet og samtidig gi raskest mulig avvikling av trafikken. Disse mål nåes når man gir hele det regulerte trafikkaréale fritt for trafikk i én retning først når all kryssende trafikk har rømt krysset.

Stiller man signalrekkefølgen opp som en funksjon av tiden får vi det såkalte signaldiagram. For oversiktlige kryss som de som forekommer i sjakkbrettliggende regulerte byer slik de ofte forekommer i Nord-Amerika, er oppsettingen av trafikkplanene forholdsvis enkel. I USA finnes det derfor fremdeles en rekke anlegg med valsekjaltverk for maks. 8 stillinger for innkobling av trafikklysene. Tilpasningen til trafikkbelastningen skjer ved å regulere omdreiningstiden på sjaltvalsen. De gamle byer i Europa derimot, hvor gatekryss og knutepunkter faktisk har dannet seg historisk og hvor det er en blanding av bil- og sporvognstrafikk, vil by

Simulert trafikkåre med tre gatekryss med signalanlegg og sterkt varierende trafikk. Man ser tydelig kødannelser på grunn av dårlig koordinering ved trafikkstyrte kryss.

på svært kompliserte trafikkplaner, slik det er vist i bilde nr. 1.

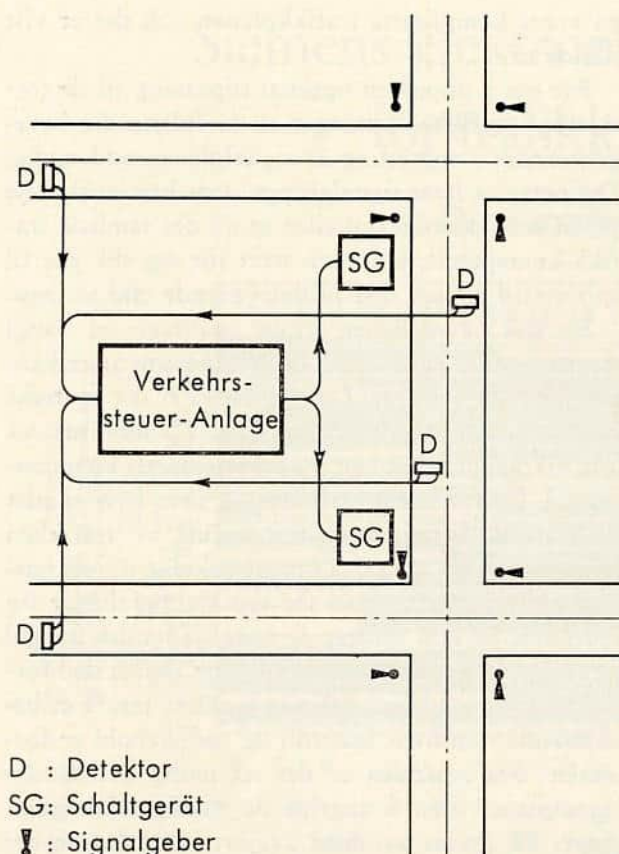
For her å oppnå en optimal tilpasning til de forskjellige trafikkbelastninger er en fullstendig bevegelsesfrihet i oppsetting av signalplanen nødvendig. Det betyr at hver signalgruppe, som har innflytelse på en trafikkstrøm inn eller ut av det samlede trafikk-knutepunkt, må være styrt for seg slik det til enhver tid gavner den tilstedeværende trafikk best.

En slik bevegelighet krever selvsagt en langt større teknisk innsats enn de førstnevnte amerikanske systemer betinger. I tillegg hertil er det et sterkt ønske fra alle trafikkmyndigheter å kunne betjene alle viktige punkter i en by fra et sentralt kommandosted. Derfor har man i flere og flere byer samlet de tekniske innretninger for styring av trafikken konsentrert i en sentral. I knutepunktene står nå passive sjalteaggregater som får sine sjaltbefalinger fra sentralen, og kun utfører de faste sjaltetider for gul og rød-gul fase. Dette betyr først og fremst den fordel at alle betydelige deler er montert inne i et beskyttende rom hvor kontroll og vedlikehold er forenklet. Fra sentralen er det nå mulig å forandre signalplaner uten å angripe de stedlige sjaltaggregater. På grunn av disse avgjorte fordeler er det nå i nesten alle større vesttyske byer innført sentralstyresystemer med maksimalt 12 signalplaner, hvor hver signalgruppe er styrbart for seg. For å lette politiets arbeid er kommandosentralen ofte komplettert med fjernsyns- og registreringsinnretninger. I den siste tid er det på forskjellige steder, som f. eks. i Hamburg og Neu-Ulm, satt inn utstyr som automatisk velger den trafikkplan som er riktig i forhold til trafikken på de forskjellige tider av dagen.

Dermed er man kommet frem til det punkt som må sies å være det høyest oppnåelige med det konvensjonelle signalutstyr. For å oppnå den optimale styring av trafikken er det nødvendig med en rekke informasjonen som: telleresultater, hastighetsmålinger, kølengder osv. så hurtig og korrekt at menneskelige evner ikke lenger strekker til ved behandling eller registreringer. En slik informasjonsmengde kan bare skaffes tilveie ved data-bearbeidingsanlegg.

EDB for styring av trafikken

Foruten til styring av selve de større signalanleggene kan de elektroniske data-bearbeidingsanleggene også benyttes til beregning av signalplanene for enkeltkryss så vel som for hele trafikkårer i avstemt grønn bølge. En oppstilling av en trafikkplan på grunnlag av trafikktegninger er en meget krevende

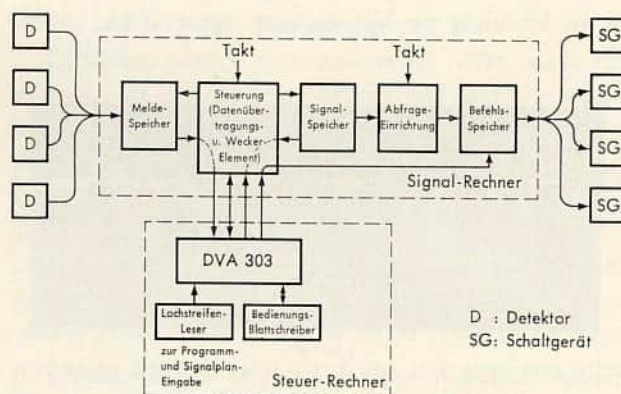
Trafikksysteme.

oppgave når det skal gjøres for hånd, og krever både stor erfaring og faktisk spesielle egenskaper av det tekniske personale hvis man skal komme så nær det riktige som mulig. Ved å benytte et databehandlingsanlegg kan disse beregninger ikke bare gjøres meget hurtigere og mer lettvint, men de blir også riktige, og man blir i stand til å foreta nye friske planoppsetninger i langt større utstrekning enn tidligere, og dermed kan man stadig være à jour med den vekslende belastning på de forskjellige trafikkanlegg. Dette har hittil vært vanskelig å klare med den store mangel det er i de fleste byer på disse spesielle fagfolk innen trafikpolitiet. Ved trafikstyring kan man, som ved alle andre prosessstyringer, spare store summer hvis man på forhånd har inngående kjennskap til prosessen. For nettopp å få denne kjennskap er databehandlingsanlegget det uovertrufne hjelpemiddel. Gjennom simulasjon kan faktisk trafikproblemet så godt som plasseres på skrivebordet og behandles der. Hittil har man i praksis måttet benytte levende objekt i form av trafikken selv. Det er innlysende at det derfor ikke blir mulig å drive eksperimentelt i noen særlig utstrekning uten at dette kan resultere i problemer, og kanskje ulykker. Et eksperiment som fører til kødannelse og forsinkelser trekker ofte med seg uhell og irritasjon

for tusener av trafikanter, noe som i seg selv er farlig.

Ved å benytte en simulasjon derimot kan man meget virkelighetsnært prøve nye styringsarter og planer i databehandlingsanlegget, og gjenta disse med små forandringer så ofte man vil inntil man har fått det resultat man ønsker. Herved kan de verdifulle erfaringer høstes som skal danne grunnlaget for den egentlige oppgave, nemlig den direkte styring av trafikken ved hjelp av databehandlingsutstyret. Bilde nr. 2 viser resultatet av en simulert trafikkbåre med 3 dårlig ko-ordinerte trafikknutepunkter. Mot høyre på grunnlinjen er tiden trukket opp og oppover gjennom knutepunktene K1-K2 K3 er veien S avsatt. De vannrette tykke linjer viser i tid forløpet av rødt-lysfasen for de 3 kryssene eller knutepunktene. Bildet viser tydelig trafikens stopp og oppsteking av køer.

For den direkte trafikstyring må også nå, som ved igangsetting av ethvert annet system for styring eller regulering, registrering og måleteknikk legges til grunn. For måling eller telling av trafikk står det en lang rekke systemer og apparater til rådighet. Systemer som bygger på fra pneumatiske, hydrauliske, magnetiske og induktive detektorer i gatelegemet og frem til ultralyd og elektriske radarsystemer. Disse innretninger leverer imidlertid bare en registrering av trafikkmassens tilstedeværelse, antall og hastighet. For at resultatet av disse indikeringer skal bli anskuelig slik at man virkelig kan få et overblikk over det som skjer over et større område, må resultatet samordnes og grupperes. Og her er vi ved databehandlingsutstyrets første oppgave, nemlig målingsregistrering og -utnyttelse. Disse muligheter er ikke nødvendige bare for oppsetting av, og forbedring av trafikplaner, men har den aller største betydning for trafikkingeniøren og byplanleggeren som skal treffe beslutninger om spredning av trafikken og forsøke å avlaste denne ved en hen-

Prinsippbilde av trafiksignal med regnesentral.

Siemens trafikkregner VSR 16000 montert i Erach.

siktsmessig byplanlegging knyttet til fremtidens behov. De innhentede opplysninger skal nå nyttiggjøres og settes inn i selve trafikkstyringen. Det har erfaringsmessig vist seg, at det er hensiktsmessig å gå skrittvis frem. Man bør begynne med en signalplan som man fastlegger ved hjelp av databehandlingsutstyret, dvs. de innkomne telldata. Deretter kan man fra tid til annen veksle signalplaner og sette fasetidene opp etter forskjellige systemer som viser seg å gi en mest mulig friksjonsfri avvikling av trafikken til enhver tid.

Som en regel kan sies at signalplanene må ikke være for ubøyelege og stive, da disse nærmest skal danne en ramme som skal varieres etter forholdene ved de forskjellige trafikk-kryss i systemet. Det må tas visse strategiske hensyn i gjennomføringen av planen. Det må bl. a. sørges for at spesielle flaskehalser og sterkt trafikerte kryss byr bilistene «flying start» ved passeringen, slik at den kapasitet disse kryss har blir optimalt utnyttet. Ved hjelp av sine detektorer kan et EDB-anlegg også registrere når trafikkforholdene i en by blir kritiske, og sørge for avlastning ved gjennomføring av en egnet signalplan. Disse muligheter har man ikke med det utstyr som hittil er benyttet alene, men både ultralyddetektorer, og for øvrig alle de nye detektorkonstruksjoner så vel som trafikkregneren VSR 16000, kan settes inn på, — og styre det trafikksignalanlegg som allerede er installert, uansett hvilket fabrikat, hvis sjaltingen skjer ved hjelp av reléer.

Innføring av trafikkavhengig styring

For å kunne styre trafikken avhengig av trafikken selv må det monteres detektorer i alle byområder med trafikk av betydning. Disse detektorer leverer sine informasjoner via spesielle tilpasningsaggregater til databehandlingsanlegget. Her blir da disse data programmert og videre benyttet til styring

av signalanleggene. Dermed oppstår det altså en tilbakekobling som styrer signalanleggene så nær opp til optimal effektivitet som mulig.

For å unngå for store omkostninger ved overgang til databehandlingsanlegg blir styreanordninger, som allerede er i drift, fortsatt benyttet for alle kryss da dette, som tidligere nevnt, uten videre er mulig hvis disse inneholder sjalte- og styrereléer. Disse reléer vil nå få sine sjaltebefaringer som signaler fra EDB-anlegget i stedet for direkte fra styreskapet. Som tidligere berørt er det også nå fordelaktig — ved anvendelse av EDB-anlegg — å basere styringen på en signalplan. En plan som ikke er stivt låst fast, men tvertom en plan som danner en ramme om en bevegelig trafikkavhengig styring. En eller to ganger pr. minutt er det nødvendig med nye beregninger og forandring i fase og styreplan på grunnlag av målingene. Ved siden av dette regnearbeide utfører anlegget en rekke rutinearbeider i forbindelse med utføringen av signalstyringene etter de ny-utregnede og endrede signalplaner. Anlegget arbeider med et tidsraster på 1 sek. slik at alle styringer, eller nevnte rutinearbeider, utføres på denne tid, dvs. hvert sekund. Man kan si at funksjonen kan deles opp i to hovedfunksjoner, nemlig:

1. Registrering av detektorsignaler, korrektur og forskyvning av signalplan innen rammen.
2. Den egentlige trafikkstyring etter disse nye utregnede signalplaner.

Den siste oppgave er meget omfangsrik, men da det er en stadig gjentakelse av signaltransport i den samme form er dette logisk løst ved egne faste koblinger, slik at EDB-anlegget avlastes betydelig og blir i stand til å ta seg av et betydelig antall flere trafikk-kryss.

Anlegget kan ikke uttømmende beskrives teknisk i en artikkel av denne størrelse, men består av et «byggeklosssystem» hvor de to hovedenheter er:

1. «Signal-regneren» som inneholder 5 byggeenheter.
2. «Styre-regneren» som inneholder 3 byggeenheter.

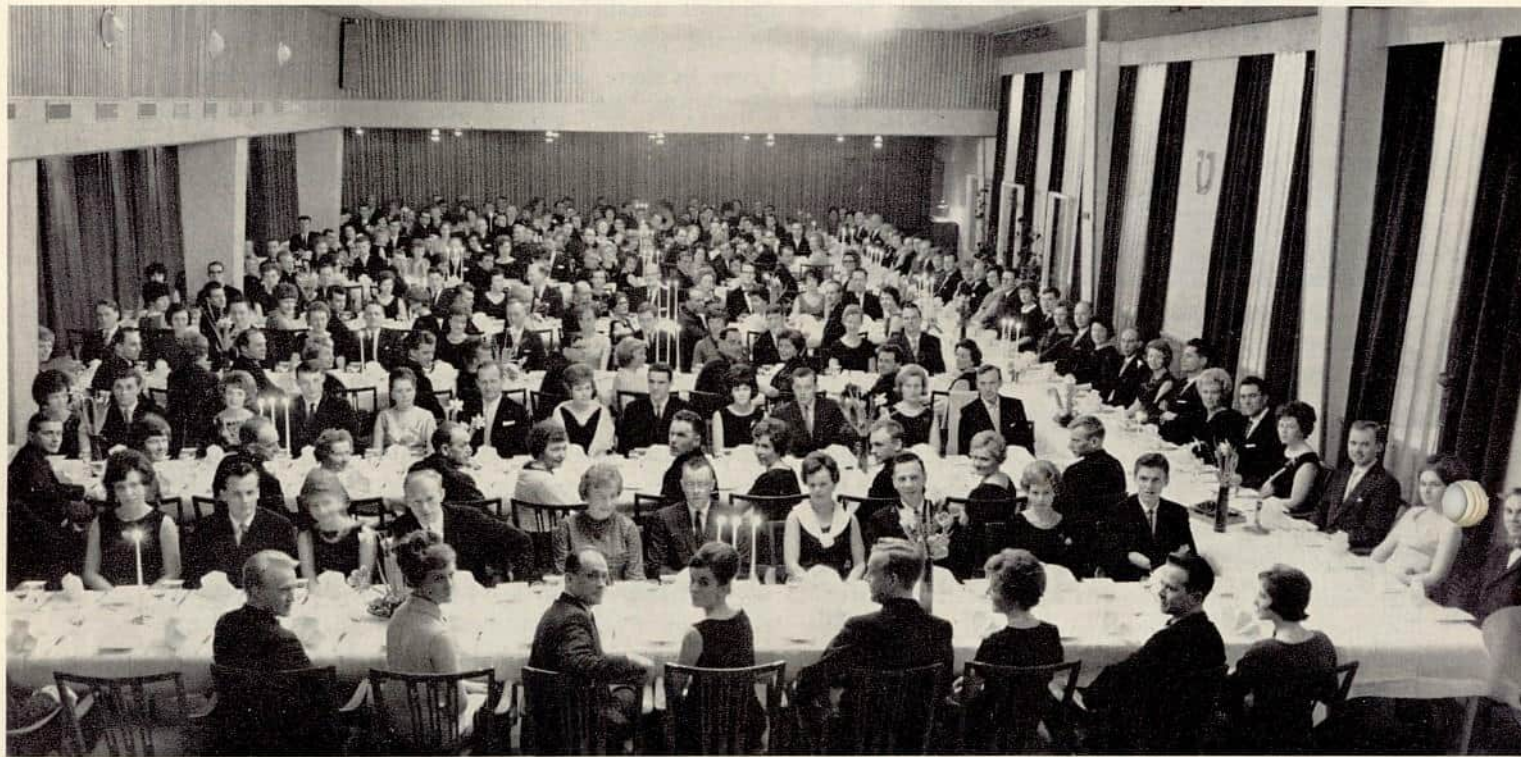
Ovennevnte byggeenheter, som kan variere noe i antall etter anleggets utbygning, er laget i en flatkonstruksjon beregnet på innsetting i «racks». Alle enheter er koblet sammen med støpslede kabler. Signalregneren alene kan brukes til å styre en rekke kryss, så lenge disse kryss styres etter en fast signalplan.

Styre-regneren kommer først inn i bildet når en trafikkavhengig styring forlanges. Anlegget styrer kun begynnelse og slutt for rød h.h. vis grønn fase, gul og rød-gul styres fra krysset på vanlig måte.

E. R.

Vi gratulerer!

Siemenslaget i Trondheim 20 år

Fra årsfesten 1966.

Den 30. april for 20 år siden ble de ansatte ved S/T, som den gang het Det Norske Elektrisitets-aktiselskap Siemens, Trondheim, innbudt til møte i Tinghusrestauranten. Formålet med møtet var å danne en bedriftsklubb. Det eldste dokument som eksisterer under Siemenslaget er et referat fra dette møtet. Der står lovene for laget og resultatet av valg av styre som så slik ut:

Formann: A. Nordmark, viseformann: S. Hegge, sekretær: A. Haugnes, kasserer: H. Fisknes, vinteridrettsleder: O. Brustad, sommeridrettsleder: K. Høeggen, velferdsleder: J. Hellesvik. Av lovene for laget, som ble vedtatt på dette møtet, kan nevnes at under § 2 heter det: «Lagets formål er gjennom arrangementer og sammenkomster å arbeide for samhold blant personale ved Det Norske Elektrisitetsaktiselskap Siemens, Trondheim». På møtet i Tinghusrestauranten ble det innmeldt 64 medlemmer. Antall ansatte var den gang ca. 100. Selv om dette snart er så lenge siden at det kan karakteriseres som gode gamle dager, så er det ikke tvil om at det var en vanskelig tid å arbeide med lagsarbeid. Det var ikke så lenge siden krigen var endt, og tiden med rasjoneringskort o. l. skulle ennå vare i noen år. Problemer man hadde den gang var bl. a.

at man måtte søke departementet om å få en ekstra tildeling av kaffe for å lage en sammenkomst. Men møter og fester ble holdt på tross av dette, og livlig var det også, blir det fortalt.

Formålet med å danne Siemenslaget var ikke alene å stifte en bedriftssportsklubb. De sosiale og kulturelle områder skulle også få sin plass. Dette har man også gått inn for i alle disse år, og det har vært ledetråden for de som har styrt og stelt med laget opp gjennom årene. Skal man prøve å danne seg et bilde av lagets utvikling i disse 20 årene så har det i hvert fall når det gjelder antall medlemmer holdt tritt med firmaets utvikling. Prosentvis oppslutning svinger mellom 60—70 prosent, som i de tidligere år.

De første gruppene laget hadde var sommeridrett, vinteridrett og velferdsgruppene. Etter hvert som firmaet ekspanderte, ble det skilt ut undergrupper av disse etter hvert som behovet tilsa. I dag har vi 19 oppmenn som har hver sin gruppe. Det vil føre for langt å nevne alle gruppene, men det er fra motorklubb, fotball, bridge, skyting, svømming, orkester og til stereogruppe. De fleste gruppene er meget aktive, og har mange interesserte medlemmer bak seg. Særlig kan håndball og fotball og orientering

Lagets formann, Karl Erik Grønnesby.

fremheves når det gjelder oppslutning og interesse. Disse grener har vært behørig omtalt i dette bladet før, så det skulle ikke være noen grunn til å gå noe nærmere inn på dette. Men fotball- og håndball-lagene våre ligger fremdeles i teten i 1. divisjon i Trondheim og er virkelig av klasse i vår målestokk. Vår orienteringsgruppe har i år fått tildelt den oppgaven å være ansvarlig for kretsens bedriftsorientering. Målet for vår O-gruppe er nå å få full oppslutning fra kretsen, og skulle man dømme etter resultatene som ble oppnådd her i firmaet når det gjelder oppslutning, så skulle ikke det være så umulig. Vi har en meget aktiv O-gruppe.

Det har med få unntak vært arrangert turer av forskjellig slag hvert år. Man har hatt turer til våre kraftanlegg og i våre fjellområder. Spesielt har turer til våre anlegg vært verdifulle for mange av de ansatte i firmaet, da alle på en eller annen måte er med på å bygge disse, men få har vanligvis anledning til å bese det.

Av andre turer det har vært en del av er fiske-turene på fjorden. Her har man da laget fiskekonkurranser med premieringer. Det er mitt håp at vi også til sommeren vil få anledning til å arrangere en fjordfisketur.

Som de fleste er klar over, er det idretten som til en viss grad dominerer Siemenslaget, men som nevnt prøver man også å få til et tilsnitt av det kulturelle også. Foruten våre faste teateraftener prøver vi å skaffe god underholdning i forbindelse med våre møter og fester. Men da dette er et område som krever veldig mye arbeid, så er det et område som ligger noe tilbake.

Imidlertid skal vi nå sette i gang noe som vel har et idrettslig preg over seg, men som egentlig bør betraktes fra en sosial vinkel. Vi har nemlig fått bedriftsledelsens velsignelse til å starte med bedriftsgymnastikk. Det er 10 instruktører som er utdannet for herregruppene i firmaet. Utdannelsen av instruktører for damer har vi tatt oss av selv. Det er

Fra en av de mange juletrefestene

vårt håp at dette skal komme inn som en god vane, og som alle vil slutte helt og holdent opp om.

Skal man prøve å gi en kortfattet oversikt over hva Siemenslaget egentlig står for og holder på med til daglig, så kan det være litt vanskelig fordi vi i grunnen holder på med så mye. La meg heller si det slik: Vi prøver å få laget til å bli en institusjon hvor samtlige ansatte i Siemens Trondheim vil føle seg hjemme. Og det eneste vi trenger å gjøre er å sørge for at alle blir kjent med alle, også under andre forhold enn de vi til daglig har. Mellom de som i dag aktivt er med i laget hersker det et veldig godt forhold, men vi så gjerne at enda flere ble aktivt med. Arbeidsoppgaver er det mer enn nok av for de interesserte. Våre mange grupper og for så vidt brede arbeidsområder er dannet nettopp med henblikk på å tilfredsstille så mange interesseområder som mulig.

På vår nylig avholdte årsfest ble Siemenslagets første æresmedlem, Asbjørn Nordmark, utnevnt, som takk for en helhjertet innsats for laget i alle disse årene, først som formann, senere som «fast» medlem av et eller flere underutvalg.

Av andre personer som har gjort en ekstra stor innsats for laget nevner vi frk. Hanna Fisknes som har vært lagets kasserer i praktisk talt alle disse 20 år, H. Bang som en av initiativtakerne til dannelsen av laget og som formann i flere år, Johs. Hellesvik som formann i flere år og som en behagelig og samarbeidsvillig representant fra firmaledelsen overfor laget, R. Stokkan og J. Michelet som formann i flere år og senere som idérike og aktive medhjelpere, og K. Hoeggen som primus motor for vårt fotball-lag i mange år, bare for å nevne en del.

Til slutt vil jeg på vegne av de som styrer og steller med Siemenslaget i dag takke alle dem som opp gjennom disse årene har hjulpet til å bygge Siemenslaget til det det er i dag, og vi på vår side vil love å gjøre det vi kan for at Siemenslaget også i fremtiden vil leve og blomstre som det hittil har gjort.

KEG

Overing. O. Drangsholt:

Plastkonstruksjoner A.s - Siemens transformator kiosk

Dette er nærmest blitt synonyme begreper. Utgangspunktet for den symbiose som her har funnet sted, daterer seg tilbake til et «brainstormingmøte» på biblioteket i Nordregt. 12 i Trondheim for fire-fem år siden. Tema for møtet var transformator-kiosker og våre muligheter for å gjøre en innsats på dette område. Mange forslag og idéer ble kastet frem, blant annet også å lage en vedlikeholdsfri kiosk i glassfiberarmert plast.

Ingeniør Georg Hansen, som regelmessig reiser på Møre, fikk i oppdrag å undersøke om det fantes en fabrikk vi kunne satse på med erfaring i fremstilling av produkter i glassfiberarmert plast. Alt på sin neste tur gjorde han undersøkelser i marken. Han kom tilbake med flere muligheter, men mente selv at et firma som het Plastkonstruksjoner var det vi måtte prøve. Det var nok hverken deres lokaler eller produkter som innga ing. Hansen følelsen av tillit, men de to unge, dyktige lederne Peder Urke og Andor Strømmen.

Vi presenterte vårt problem for dem, og det varte ikke lenge før det dukket opp en liten kiosk i målestokk 1 : 5 som i lengre tid kunne beskues på ing. Hansens kontor. Vi kikket og så på kiosken fra alle sider, diskuterte priser og utførelser med Urke og Strømmen, og fant ut at det skulle være noe å satse på.

Det neste skritt var å få arkitekt inn i bildet. Utseende eller det som kalles design måtte være i orden. Valget falt på arkitekt Ryvarden, nå dosent ved N.T.H., med spesialkurs i anvendelse av plast som byggemateriale, og med lyst og interesse for oppgaven. Hans første spørsmål var av teknisk karakter, nemlig hvilke krav som stilles til materialets brannsikkerhet, og vi svarte etter en kort titt i forskriftene at kravet var ubrennbare materialer. Arkitekten anbefalte oss da å undersøke denne side av saken først.

Neste skritt på veien var å kontakte laboratoriesjef Bakke ved N. T. H.'s Brannlaboratorium, og hans første replikk hadde nær satt punktum for det videre arbeid. Den lød i all sin gru: «Plast er et organisk materiale som forkuller ved 800°C.

En mer inngående konferanse førte imidlertid til at det ble gjort brannforsøk med materialet etter at Plastkonstruksjoner ved hjelp av materialeksperter på området hadde laget de nødvendige prøvebiter med den mest brannhemmende plast som finnes på markedet. Brannlaboratoriet gjorde et utmerket arbeid med forsøk som klart viser hva materialet står for når det gjelder brannsikkerhet.

Resultatet av prøvene ble forelagt Tilsynsavdelingen ved Hovedstyret i Vassdragsvesenet, som fant å kunne godkjenne materialet anvendt i fritt-

Disponent Peder Urke

Disponent Andor Strømmen

Kontorsjef Jobs. Hellesvik

Ingeniør Georg Hansen

stående transformator kiosker. Dermed var det grønt lys for det videre arbeid med utforming av kiosken, og arkitekt Ryvarden satte i gang for fullt etter at vi hadde presisert hvilke krav vi stilte til utvidelsesmuligheter, fleksibilitet og standardisering. Det ble holdt en rekke konferanser hvor også Urke og Strømmen var til stede. Målet var en kiosk som foruten et tiltalende utseende også var produksjonsvennlig og salgsvennlig.

Formutgiftene er en vesentlig del av verktøyutgiftene ved fremstilling av elementer i glassfiberarmert plast, og det var derfor av stor betydning å treffe den riktige utførelse ved første forsøk. At dette lyktes i stor grad, har den senere utvikling vist.

Parallelt med fremstilling av former og kiosk-prototypen, gjorde ing. Hansen alle forberedelser til den salgskampanjen som skulle starte så snart prototypen var godkjent av Elektrisitetsilsynet. Overing. Johansen ved Tilsynsavdelingen ved Hovedstyret for Vassdragsvesenet viste stor interesse og velvilje både ved utprøving av materialet og prototypen. Han reiste således to ganger til Skodje på Møre, hvor også overingeniør Hesjedal fra 5. distrikt møtte opp, før den endelige godkjennelse forelå. Allerede dagen etter presenterte ing. Hansen kiosken for en rekke interesserte elverksfolk under et regionalmøte på Stranda.

Dette møtet ble fulgt av en rekke demonstrasjoner som ble arrangert i hele det nordenfjeldske. De første bestillingene kom fra Svolvær, Bodø og Namsos, og så fulgte det slag i slag, en kiosk her og en kiosk der. Så kom aksjonen i Sør-Norge i gang for alvor, og resultatene uteble ikke. Leveringstidene begynte etter hvert å bli betenkelig lange.

De gamle produksjonslokalene til Plastkonstruksjoner ble snart for små og uhensiktsmessige til en produksjon av den størrelse det her var tale om. Urke og Strømmen satte i gang for å skaffe tomt

og penger til et nytt fabrikkbygg, og fikk god støtte og hjelp til dette arbeid hos oss, i første rekke ved kontorsjef Hellesvik, og dessuten ingeniør Hansen, som utrettelig hadde presset på hver gang det kom en hindring i veien for den nye kiosken.

Plastkonstruksjoner hadde inntil nå vært en personlig bedrift med de to eiere, Urke og Strømmen som ledere. Men den kapitalinnsats og det garanti-behov som nå ble nødvendig, gjorde at man fant å ville gå til dannelse av et aksjeselskap hvor Siemens gikk inn med 20 % av aksjene, og de to gamle eiere med 40 % hver. Det ble ordnet med finansiering, byggetillatelse m. v., og bygget ble reist på rekordtid og til Sunnmørsk pris.

En høstdag i 1965 dro, foruten vår representant til styret i det nye aksjeselskap, kontorsjef Hellesvik, også økonomisjef Simonsen, ingeniør Hansen og undertegnede på befaring til Skodje for å bese den nye fabrikk. Produksjonen var kommet i gang i de nye lokalene, og det var meget interessant å se hvordan det foregår. Simonsen var synlig fornøyd både med fabrikk og dens ledere, samtidig som naturen og været viste seg fra sin beste side.

En effektiv og billig produksjon av elementer i glassfiberarmert plast er avhengig av store serier, slik at man kan gå til varmpressing av elementene i stålformer. Ingeniør Hansen har derfor arbeidet sterkt for å øke salget blant annet ved å undersøke mulighetene for eksport. Han har besøkt Siemens både i Sverige og Tyskland, og kiosken har begge steder vakt stor interesse.

Etter besøk og demonstrasjon i Trondheim for en rekke elverksfolk fra Nord-Sverige med lederen for Sundsvall-kontoret, sivilingeniør Ekman, som ciserone, har bestillingene dryppet inn jevnt og sikkert fra Siemens, Sundsvall, og det er nå godt håp om at resten av Sverige følger etter.

Produksjonen av veggelementer har etter hvert

blitt så høy at fabrikkene nå vil gå til anskaffelse av former og presse for varmpressing av elementene, noe som vil bedre kvalitet og utseende ytterligere. Under arbeidet med utvikling, produksjon og markedsføring av det produkt det her er tale om, blir en rekke mennesker engasjert, og prosjektet kan fra tid til annen ha tendens til å stoppe opp, men ing. Hansen har alltid sørget for å presse det videre og har ivaretatt samarbeidet med Plastkonstruksjoner på en god måte.

Det har derfor falt naturlig at han har overtatt kontakten med fabrikkene, og han vil også fungere som kontaktperson når det gjelder nye produkter som etter hvert vil bli tatt opp på produksjonsprogrammet. Disse produkter og et par produkter som ingeniør Stokkan alt har tatt initiativ til, håper jeg å kunne komme tilbake til i en senere artikkel om den videre utvikling ved Plastkonstruksjoner A/S.

Løsning på julens premieoppgaver

Reidun Rübberdt S/T var den eneste som hadde riktig løsning!

I

1. Møre. 2. Tretten. 3. Rom. 4. Kanton. 5. Skien. 6. Lom — Sel. 7. Vaage. 8. Hull — Lille. 9. Geilo. 10. Curaceau.

1. Olav Trygvason. 2. Trelle Kark. 3. Diogenes. 4. Rikard Nordraak. 5. Henrik VIII av England. 6. Simon «Støttehelgen». 7. Charles Lindberg. 8. Archimedes. 9. David Defoe. 10. Alexander den store. 11. Erling Skakke. 12. Herostrates (satte varme på Dianatemplet i Efesus), herav uttrykket (herostratisk berømmelse).

Vi gratulerer Reidun Rübberdt med premien og ønsker de øvrige innsendere bedre lykke neste gang.

Kobbermarkedet

Det er ingen snarlig bedring i sikte på kobbermarkedet, som fortsatt er meget stramt, og håpet om lavere kobbernoteringer og lettere marked ved slutten av året 1965 har dessverre helt slått feil.

Verdensproduksjonen er øket i år, men forbruket er også steget. Alle anstrengelser for å bringe markedet i balanse ved ytterligere økning av produksjonen er dog blitt forstyrret av stadige streiker i de større kobberproduserende land, nå sist ved den langvarige streik ved de amerikanske gruber i Chile, hvor arbeiderne streiket mot vedtagelse av den nye loven om kobberindustrien. I øyeblikket ser man derfor mørkt på situasjonen og eksperter antyder at det stramme kobbermarked vil vedvare også i første halvår av 1966. Man ser i det hele tatt ingen nær løsning av problemet, og kobber oppnår stadig rekordhøye noteringer på Londons metallbørs.

Hamburgtur

Siemens Norge A/S er invitert til en sportssammenkomst i Hamburg i mai 1966 sammen med Siemens Sverige og Siemens Danmark.

Firmaet har bevilget økonomisk støtte slik at vi kan dekke alle reiseutgiftene for 50 deltagere, 40 herrer og 10 damer. Arrangørene betaler oppholdet i Hamburg, og deltagerne må ta tiden av ferien for 1966.

Norge stiller følgende lag:

- 1 fotballag fra Siemens Trondheim
- 1 fotballag fra Siemens Oslo
- 2 fotballspillere fra Siemens Tomter
- 1 herrehåndballag, sammensatt fra S/O og S/T
- 1 damehåndballag, sammensatt fra S/O og S/T
- 3 bordtennisspillere, 2 fra S/Bergen og 1 fra S/Tomter.

Program:

Avreise med «Holger Danske» til Aarhus på turistklasse med køye torsdag 19. mai kl. 16.00.

Fra Aarhus med buss fredag 20. mai til Hamburg. Ankomst kl. 18.00 i Siemenshaus hvor det blir bevertning og fordeling av husrom.

Lørdag og søndag 21. og 22. mai avvikling av konkurranser.

Mandag 23. opphold og sightseeing i Hamburg.

Tirsdag 24. mai kl. 8.00 avreise med buss til Aarhus og med båt til Oslo kl. 16.00.

God tur!

Telefonvett

Denne artikkelen handler om kunsten å snakke og lytte i telefonen.

De innvender kanskje: Jeg vet hvordan man snakker i telefonen, — jeg behøver ingen undervisning! Forsøk i så fall å være selvkritisk neste gang De bruker telefonen. Legg merke til hvordan De snakker, hva slags stemme De bruker, om De er utålmodig, eller om De mumler, og om De har presentert Dem. Det ville være storartet hvis De etterpå — med hånden på hjertet — kan si at De har fulgt alle telefonregler. Er De *ikke* det fullkomne «telefonmenneske», kunne det kanskje være grunn til å lese de følgende linjer:

Det er klart at alle vi som bruker telefonen må være oppmerksomme på oss selv. Med telefonens hjelp er det lett å vinne venner og å verve kunder, men det er også like lett å støte dem bort hvis en ikke bruker telefontakt og -tone. I og med at vi tar telefonen eller ringer opp, utfører vi en handling som påvirker vår forretning, så hvorfor ikke gjøre det beste ut av det?

Vi vet alle hvordan likegyldighet og slarv i telefonen kan skade forretningens anseelse, og den måten vi skjøtter våre telefonkontakter blir ofte utslagsgivende for kundenes oppfatning av forretningen. Der er det ikke likegyldig *hvordan* vi opptrer i telefonen. Og alt som fordres for å beherske telefoneringens kunst er kombinasjon av vennlighet, saklighet og sunn fornuft.

Nå blir det vanskeligere, men har De først lest så langt, kan De vel saktens også greie resten, her kommer «telefonreglene»:

- Den beste måten å innlede en telefonsamtale på, er å svare med en gang det ringer. Det koster så lite, og folk setter pris på oppmerksomheten. La Dem ikke forlede til å tro at det tyder på at De er en travelt opptatt person om De ikke svarer med en gang.
- La den som ringer straks få vite hvem han snakker med, uten å behøve å spørre. Om De svarer «Hallo» forstår man jo at det befinner seg et menneskelig vesen i den andre enden av tråden, men det er ikke nok. Svar i stedet med forretningens og eventuelt Deres eget navn. F. eks. «Høgda Frukt — frøken Hansen».
- De høres best om De snakker med vanlig stemmehøyde. Et utydelig ord blir ikke det minste tydeligere om De skriker.

- Den vennlige stemmen gjør et behagelig inntrykk og skaper tillit. Vær alltid høflig og imøtekomende og la hver enkelt telefonkunde føle seg vel ivaretatt. Men det betyr ikke at De skal oppføre Dem som en nyuteksaminert teaterskoleelev.
 - Det er meget lett å misoppfatte i telefonen. Kontroller at De har oppfattet riktig ved å gjenta navn og tall. Overbevis Dem også om at den De snakker med har oppfattet riktig.
 - Konsentrer Dem om samtalen. Hvis De med ett øye oppmerksomt følger med i ett eller annet, kan De være sikker på at De avslører Dem gjennom et fraværende svar. Ha gjerne papir og blyant for hånden, men bruk dem til noteringer, ikke til ørkesløse tegninger. Husk at alle talloppgaver bør noteres.
 - «Et øyeblikk» lyder så vennlig og forhåpningsfullt. Men det er ikke like hyggelig hvis «øyeblikket» forvandles til minutter. Det er bedre at De antyder *hvor* lenge kunden må vente på svar, eller at De ber om å få ringe opp igjen. Takk tilbørlig for at kunden ventet når De kommer tilbake, — skulle «øyeblikket» ha trukket ut, vil en høflig unnskyldning være på sin plass.
 - Hvis De ikke kan svare på spørsmålet, men må overlate telefonen til en annen, si da fra hvem som tar over, slik at den som ringer fremdeles vet hvem han snakker med.
 - En av de største telefonsyndene er å bestille en rikstelefon, og så forlate slagmarken. Foruten at det kan bli nokså dyrt, irriterer De også den De har bestilt telefon med.
 - Oppfatt aldri en telefonsamtale som et avbrudd i arbeidet. I og med at De har telefon i arbeidslokalet, inngår det i arbeidsoppgavene å svare. Telefonkunden er like viktig som disk-kunden. Men har De samtidig kunder i forretningen må De selvsagt gjøre samtalen så kort som mulig, slik at ikke telefonkunden «sniker seg inn i køen» og irriterer kundene i forretningen.
 - Innen De legger på røret venter De et par sekunder for å overbevise Dem om at samtalen er avsluttet. Sleng aldri røret på. Selv om det skjer ved en ren misforståelse, oppfattes det i den andre enden av tråden som om det er gjort med hensikt.
 - Vær ikke redd for å be om unnskyldning for en feil eller misforståelse, selv om De ikke tror det er Dem som har gjort feilen. Vær under ingen omstendighet irritert og gi ikke igjen med samme mynt om De får en opprørt samtale. Vær høflig — selv om det koster selvbeherskelse.
- «Bladnytt».

Fra «Familien Iversen ved bridgebordet»

Av R. Halle - 1945

Foreldrene kjenner alltid sine barn, men det er ikke alltid at barna kjenner sine foreldre.

		<i>Bibbi</i>			
		♠ 6			
		♥ Ess K 10 9 6			
		♦ 8 5 3 2			
		♣ 7 6 2			
<i>Charlotte</i>		N V Ø S		<i>Majoren</i>	
♠ K 9 7 2				♠ D Kn 10 3	
♥ D 7 3				♥ Kn 8 5	
♦ Kn 9 6 4				♦ D 10	
♣ Kn 9				♣ D 10 5 3	
		<i>Einar</i>			
		♠ Ess 8 5 4			
		♥ 4 2			
		♦ Ess K 7			
		♣ Ess K 8 4			

N	
V	O
	S

Einar hadde åpnet med 1 kløver, Bibbi: 1 hjerter, Einar: 3 grand. Charlotte Amalie spilte i spar 2, majoren brukte 10, og Einar stakk med en gang, da utspillet tydet på 4 : 4 fordeling.

Her er det hjerteren jeg skal leve av, sa Einar til seg selv, og spilte hjerter 2.

Hadde Charlotte vært en alminnelig rutinert spiller, hadde hun fulgt på med hjerter 3 — og gitt Einar kontrakten.

Men Charlotte var hverken alminnelig eller rutinert. Hun var et ulykkelig menneske ved kortbordet, som stadig stillet henne på prøver hun visste hun ikke kunne bestå. Som f. eks. nå. Hva er det Krefting sier? Alltid det laveste kortet i mellomhånd. Men nå hadde hun nølt så lenge, at Einar, luringen, for lengst måtte skjont at hun hadde damen, tenkte Charlotte i sitt stille sinn, og lot damen dale ned på bordet like godt først som sist.

Einar likte seg tydeligvis ikke, og sendte moren et spørrende blikk. Charlotte foretrakk ikke en mine, *det* kunne iallfall ikke være galt.

Einar var en stor spiller og meget av en psykolog, men nå visste han hverken ut eller inn. Mor kan ikke spille kort, resonnererte han, men hun kan heller ikke være så korka at hun bruker D når hun bare har små ved siden av. Har hun D Kn alene, kan jeg stikke og ta alle 5 hjerterstikk, men så mange har jeg jo ikke bruk for. Har hun D Kn x kan jeg også få alle stikk ved å ta finesse neste gang, men har hun D Kn x x, må jeg spille forsiktig og la henne beholde første hjerterstikk. Følgelig lot han Charlotte få før damen.

Nå tok Charlotte og Majoren 3 sparstikk, hvorefter det ble skiftet til ruter. Einar stakk og spilte sine hjerter. Da treeren kom fra Charlotte, knep han nieren, og holdt på å dette av stolen da majoren stakk med knekten. Nå kunne Einar bare få 3 stikk til.

— Det blir 4 betet det, sa majoren og tente en sigar.

— Du skulle skrive en bok du, Einar, om hvorledes man i grandkontrakt kan unngå å få stikk for Ess K 10 9 femte, sa Bibbi.

— Men jeg kunne da ikke drømme om at mor spilte så dumt!

— Hvordan er det du snakker om din mor, majorens glede over resultatet blandet seg med stigende forargelse over sønnens oppførsel.

— Jeg er enig med far, sa Bibbi, når mor finner den eneste spillemåten som betet kontrakten, har du ikke lov til å kalle henne dum.

— Jeg skjønner ikke noe av det hele, jeg, kom det fortvilet fra Charlotte, når jeg gjør noe galt, så er det galt, og når jeg gjør noe fint, så er det galt likevel. Er det så å forstå at jeg må spille dumt hver gang for at dere skal være fornøyde med meg!

— Dette er ikke lenger bridge, men psykologi, sa Einar. — Sant å si, så har du rett, mor. Vi forlanger av våre medmennesker at de skal te seg nøyaktig slik som vår egen oppfatning av dem tilsier. Når de plutselig gjør noe utenom det vi har tiltrodd dem, av godt eller ondt, blir vi fornærmet. Det er ikke engang nødvendig å tape en opplagt bridgekontrakt for å reagere slik.

— Du taler som en filosof, sa Bibbi.

— Han taler som den vrøvlebøtte han er, sa majoren og noterte 400 over streken.

For barna:

Påskekyllingen

Det lå vår i luften. Langveisfra kom sønnavinden med milde pust fra sydligere himmelstrøk.

Vesle Gerd som var så glad i solen, sto og så på de bitte små gresstråene som begynte å spire. I dag var det ikke bare vårsolen som gledet henne, for i hønsehuset var det skjedd et lite under. Hønemor hadde fått fem nydelige kyllinger! Gerd så på dem på avstand, for mor hadde sagt at hun ikke måtte skremme dem. Merkelig hvor sint hønemor ble forresten, bare hun nærmet seg. Gerd beundret især en av kyllingene, for den var helt annerledes enn de andre. Den var gyllenbrun over den vesle kroppen, og Gerd syntes hun så at den vokste. I dag var den meget større enn de andre. Da Gerd gikk bort for å se nærmere på den, kaklet hønemor som besatt, den gule kyllingen flakset opp, og vips satte den benet sitt fast i nettingen.

Da Gerd skjønnte at kyllingen ikke kom seg selv, skyndte hun seg å hjelpe den. Kyllingen og hønemor hakket henne i hånden så blodet fløt, men endelig fikk hun kyllingen fri. Men så forundret har vel aldri Gerd vært noen gang i sitt liv. Tenk kyllingen begynte å snakke!

— Takk skal du ha, lille Gerd, nå skal du bli med på en merkelig ferd. På et øyeblikk skal jeg vokse og bli stor, og så flyr vi dit hvor feene bor!

Før piken fikk sukk for seg, vokste den gule kyllingen, og den ble så stor at hønemor fløy kaklende av gårde. Gerd ble ikke mindre redd og ville skrike, men kyllingen fortsatte.

— Jeg er den gule påskekyllingen, jeg som alltid bringer lykke på min vei. Sett deg på ryggen min, så flyr vi.

Så bar det avsted gjennom luften, over fjell og daler og store byer og over blå hav.

— Er vi snart fremme? spurte Gerd som begynte å bli trett.

— Nå er det ikke langt igjen. Ser du det slottet langt der borte i vest? Det er dit vi skal, der bor nemlig de gode feene. Men det er stor sorg i feslottet. Et vemmelig troll har stengt alle feene inne i kjelleren, og det sitter utenfor døren og passer på

så ingen kommer og hjelper dem. Det trollet må du hjelpe oss å bli kvitt.

— Nei, det tør jeg ikke. Trollet kan drepe meg, svarte Gerd.

— Vær ikke redd, sa påskekyllingen. — Frir du først feene fra trollet, vil det gå deg godt resten av livet. Nå skal jeg gi deg noen gode råd. Jeg setter deg av på taket til slottet, så du kan gå ned trappen som fører til alle salene. I den nederste, som heter sølvsalen, treffer du trollet. Du må ikke bli redd når det farer opp.

Kyllingen dalte ned på det rare slottstaket, og Gerd krabbet ned fra ryggen.

— Under den høyre vingen min vil du finne et speil, sa kyllingen. — Det er et tryllespeil. Når trollet kommer for å ta deg, skal du bare si at du kjenner et sterkere troll og be det se seg selv i speilet. Og så hvisket kyllingen noen rare ord til Gerd.

Gerd skalv nok litt der hun gikk ned trappen. Plutselig bråstanset hun, for hun var kommet inn i sølvsalen hvor trollet var. Trollet spratt opp.

— Huh, bum, fnyste det. — Hvordan våger du å komme hit? Deg skal jeg vel fange.

— Jeg kjenner et troll som er større enn deg, svarte Gerd modig, — så jeg er ikke redd for deg. Hvis du så mye som rører meg, kommer trollet jeg kjenner.

— Det trollet skulle jeg like å se, som greier å slå meg i kne, lo trollet.

Gerd var ikke sen om å ta frem tryllespeilet, som med ett ble så stort at det rakk fra gulv til tak. Trollet ble rasende, for i speilet så det et troll som var like stort som seg selv.

— Deg skal jeg kverke! sa det.

Trollet knyttet neven, og det gjorde trollet i speilet også! Da ble trollet sint for alvor og fór løs på speilet så glassbitene føyk. Men trollet hadde ikke før knust tryllespeilet, så var dets makt også knust. Det hørtet et veldig brak, kjellerdøren gikk opp, og alle feene stormet ut. Trollet ble så forfjamset at det flyktet, og siden har ingen sett det.

Alle de gode feene takket Gerd for at hun hadde hjulpet dem, og der kom sannelig den gule påskekyllingen spankulerende også. Før Gerd visste ord av det, ble den til selveste fedronningen!

— Ja, det var jeg som hadde skapt meg om til påskekyllingen, sa fedronningen. — Til takk for at du hjalp oss Gerd, skal du bli lykkelig så lenge du lever.

ek.

Personalia

OSLO

Den 4.1.66 fikk vi den triste beskjeden om at sterkstrømsmontør Sigurd Hellberg var avgått ved døden. Han begynte hos oss den 24.2. 1919 og gikk av med pensjon den 31.12.64.

Hellberg var en meget dyktig montør og utførte mange forskjelligartede anlegg hos oss, til både vår og kundenes fulle tilfredshet. For å nevne noen av de mange anlegg han var med på: Vøienvollen Boligkompleks, Lundehusene på Skøyen, Meteorologisk Institutt, Arbeiderboliger i Freiabyen på Hasle etc.

Alle vi som hadde med ham å gjøre satte stor pris på hans gode samarbeidsvilje og hjelpsomhet, og vi lyser fred over hans minne!

40 års jubileum

Vi gratulerer!

2.1.66. Karl Nilsson,
avd.sjef.

25 års jubileum

5.2.66. Olaf Olsen,
lagereksp.

75 år

5.2.66. Fredrik Nilsen,
pensjonist (formann).

60 år

31.2.66. Alf Randers
Hansen, lagereksp.

Ingrid Søyland og Birger Strand er gått av

Den 31.12.65 sluttet Ingrid Søyland etter 47 års trofast tjeneste hos oss, og den 8.1.66 gikk også Birger Strand over i pensjonistenes rekke. Nedenfor gjengir vi Johannes Iversens avskjedshilsen til dem:

Hvor fort de ilte alle år
når man tilbake drømmer,
helt fra den skønne ungdomsvår
til alder'n på en strømmer.
Og frøken Søyland tok sin tårn
i Siemens atmosfære,
og havnet så hos «Store Bjørn»
som sekretær med ære.

Din lange arbeidsdag er endt,
og meget ble der krevet,
du sitter ikke mere spent,
for slutt det er med strevet.
Vemodig synes vi det er,
forlatt blir skrivebordet,
du savnet blir av mange her
i Siemens på kontoret.

Som pensjonist vi neppe tror
at du kan ta det rolig,
vi håper du vil finne spor
og får en større bolig.
For samarbeid vi takker deg
og ønsker sol og sommer,
alt skjønt og lyst på all din vei
i alle år som kommer.

Til Birger Strand

I dag han sier takk for seg,
for kommen er'n til alders.
Som pensjonist han drar sin vei
til hytta oppi «Valders».
Med friluttsliv og «Valdreskost»
han vil seg himmelsk fryde,
og med farvel til Siemens-post
sitt otium nu nyde.
Med takk for samarbeid vi vil,
når han endt han har sitt yrke,
ham ønske best i livets spill:
God helse, sunnhet, styrke!

TRONDHEIM

Lagerfunksjonær Arthur Aune døde den 29.10.65 etter 4 måneders sykeleie, bare 45 år gammel.

Aune tjente i handelsflåten under hele krigen, og kom fra det uten synlig mén.

Hos oss begynte han i 1954, og ble etter hvert en av våre aller beste lagerfunksjonærer. Hans arbeidsmetoder var stillferdige, men uhyre effektive. Orden og renslighet hersket alltid omkring ham. Han hadde en utmerket hukommelse og kunne rekapitulere et saksforløp lang tid etterpå.

Vi som hadde den glede å omgås Aune vil føle savnet av et godt menneske og en dyktig medarbeider som behersket sitt arbeidsområde.

Vi lyser fred over hans minne.

AH

Gratulerer!

25-årsjubileum

60 år

3.1.66. Asbjørn Nordmark, siv.ing.

3.2.66. Sverre Løvold, sjåfør.

Ryg

Stemning i mars

Uten kildeangivelse er ettertrykk av avisens artikler forbudt.

A.W. BRØGGERS BOKTRYKKERI A/S - OSLO